

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
128. (1194.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2613 ▼
	1 amerikai dollár	3,4001 ▼
	100 magyar forint	1,4918 ▼

Aktuális

2

Tizenegy halott a tuzlai légi katasztrófában

Tíz ember vesztette életét, hárman pedig súlyosan megsebesültek tegnap a Konstanca megyei Tuzla repülőtérén, miután közvetlenül a felszállás után lezuhant és kigyulladt egy gyakorló repülőgép. A tragédia pillanatában a fedélzeten a személyzet három tagja és tíz ejtőernyős katona tartózkodott.

Aktuális

3

Vakációzó jogszabály

A parlamenti vakáció miatt csupán augusztus végén folytatódik a Daniel Funeriu (*képünkön*) által előterjesztett tanügyi törvény vitája a szenátusban, így a diákok a régi jogszabály rendelkezései szerint vágnak neki a következő tanévnek – tudtuk meg Bokor Tibortól.

Kultúra

8

Sorakoznak a rock katonái

Ingyenes szabadtéri bulival kezdődik ma a IX. Székelyföldi Rockmaraton. A Székelyudvarhely melletti szejkézfürdői domboldalon valójában csak szerdától hangzik fel a zene, az igazi koncertek és szombatig tart a csapolás, azaz négy nap alatt közel negyven együttes csap a húrok közé.

Vezércikk

3

Álhír

„Szemében könnyekkel és időnként elfúló hangon jelentette be Traian Băsescu, hogy a román államelnöki tisztség tekintélyének ártó módon értelmezett kijelentései miatt azonnali hatállyal lemond az államfői hivataláról. Az elnöki posztot átmenetileg a román parlament felsőháza, a szenátus elnöke, a szociáldemokrata (PSD-s) Mircea Geoană veszi át.”

Salamon Márton László

Érettségiből elégtelen

A tizenkettedikesek egyharmada sikertelenül vizsgázott a hétvégi megmérettetésenA fellebbezések előtti, nem végleges adatok szerint országosan a végzős diákok nem kevesebb mint 32,6 százaléka bukott meg a vizsgákon Fotó: gandul.info

A hazai maturandusok egyharmada elvérzett az idei, úgynevezett „reformérettségien”, noha ebben a tanévben könnyítettek a vizsgameneten. Hosszabb időn át, alaposabban volt idejük felkészülni a jelölteknek a megmérettetésre, a kompetenciaalapú vizsgákon jegyet nem, csupán minősítést kaptak: a végeredmény mégis lesújtó. A szakértők még nem tudják, mi történhetett: rosszul szerepeltek a szakiskolák, továbbra sem tudnak románul a székelyföldi diákok, Bukarestben egyenesen büszkék a rossz eredményekre. A fővárosi tanfelügyelőség szerint sokan buktak, ez is bizonyítja, hogy nem csaltak. **7. oldal** ▶

Komorowski a lengyel elnök

▶ Bronislaw Komorowski, a kormányzó Polgári Platform (PO) jelöltje nyerte meg az elnökválasztásokat Lengyelországban. Az elnökválasztás második, vasárnapi fordulójában Komorowski a szavazatok 53,01 százalékát, ellenfele, Jaroslaw Kaczynski, a Jog és Igazságosság (PiS) jelöltje pedig 46,99 százalékát kapta az összes szavazat összeszámolása alapján. Már a vasárnap esti urnazárást követően ismertették az exit poll felmérések is azt mutatták ki, hogy Komorowski kis fölényrel utasította maga mögé a konzervatív Jaroslaw Kaczynskit, a repülőszerecséltenség áldozatául esett Lech Kaczynski volt államfő ikertestvérét. **2. és 4. oldal** ▶

Városokat nyelne el a Duna

▶ Emil Boc kormányfő Galaccon igyekszik bizonyítani, hogy legény a sürgős ütemben emelt védgáton, a Duna menti városban több mint nyolcezer embert fenyeget a sosem látott mértékű áradás, tizenkétezer ember munkahelyét veszélyezteti a megáradt folyam. **7. oldal** ▶

Kormányfő a gáton. Emil Boc miniszterelnök homokzsákokat cipel Fotó: Mediafax

Valutaalapi „vállveregetés”

▶ A július 26. és augusztus 4. közötti időszakban újra Romániában tartózkodik a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége, hogy a gazdasági fejleményekről, illetve – a költségvetést beleértve – a jövő évi célkitűzésekről tárgyaljon. A készletli hitelmegállapodás közelgő, ötödik felülvizsgálatától függ a hatodik kölcsönrészlet sorsa, mely kilencszázmillió eurót tenne ki. Az IMF illetékeseit kellemes meglepetésként érte a román kormány gyors döntése a hozzáadottérték-adó (áfa/tva) emeléséről, ugyanakkor kétségeik is vannak azzal kapcsolatban, hogy Bukarest valóra tudja-e váltani a tervezett karcsúsítást. **6. oldal** ▶

Röviden

Barroso gratulált Schmitt Pálnak

Üzenetben gratulált José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke Schmitt Pálnak ahhoz, hogy köztársasági elnökké választották – közölték tegnap Brüsszelben. „Az Ön megválasztása sorsdöntő időben történt: akkor, amikor Magyarország, együtt más (uniós) tagállamokkal a gazdasági talpra állás útjára lép. Az Ön hazája nehéz választást előtt áll, nehéz időkben” – írta üzenetében Barroso. Az uniós végrehajtó testület vezetője emlékeztetett arra, hogy Magyarország tevékenyen készül az EU soros elnökségének átvételére is. Barroso bizalmát hangoztatta, hogy az új magyar államfő, az Európai Parlament (EP) volt alelnöke „mélyen elkötelezett az európai projekt mellett”.

Tadic: lelassult az EU-integráció

A szerb elnök és az Európai Tanács elnöke tegnapi belgrádi találkozójukon egyetértett abban, hogy Szerbia jövője egyértelműen az Európai Unióban van, Boris Tadic ugyanakkor elégedetlenségét fejezte ki amiatt, hogy „lelassult az európai integrációs folyamat” – közölte a szerb elnöki hivatal. Herman Van Rompuy négy országot érintő nyugat-balkáni körútja során kereste fel a szerb fővárost. Előzőleg Szlovéniában tárgyalt, kedden Horvátországba és Koszovóba látogat. A politikus útja előtt és magán az úton is azt hangoztatta, hogy a Nyugat-Balkán EU-integrációja létfontosságú a régió stabilitása szempontjából, és a 27-ek eltökélték a folyamat mihamarabbi folytatását illetően.

Clinton: az USA elkötelezett Grúzia területi integritása mellett

Az amerikai külügyminiszter biztosította a grúz elnököt tegnap, hogy az Egyesült Államok „rendíthetetlenül elkötelezett Grúzia szuverenitása és területi integritása mellett”. Hillary Clinton közölte a Miheil Szaakasvilivel közösen tartott sajtótájékoztatón Tbilisziben, hogy az Egyesült Államok nem ismer el „befolyási övezeteket”. A miniszter hangsúlyozta, hogy mindezt Barack Obama elnök is világossá tette orosz kollégájának, amikor az júniusban Washingtonban járt.

Ezrek meneteltek Gilád Salit szabadulásáért

Több mint tízezren vonultak fel tegnap az izraeli nagyváros, Tel-Aviv központjában, hogy együttérzésükről biztosítsák a négy éve elrabolt katonát, Gilád Salitot. A megmozdulás hatására a város egyes részein megállt az élet. Izraeliek ezrei indultak el vasárnap reggel az ország északi részéből Jeruzsálembe, hogy tüntető menetükkel követeljék a kormánytól a megegyezést a Hamász palesztin iszlamista szervezettel Salit kicseréléséről. A most 23 éves Gilád Salitot 2006. június 25-én rabolták el a Gázai övezet határa mentén, izraeli területről. A támadók alagutat fúrtak, azon át érkezve meglepték egy őrségben álló harckocsi elbőbiskolt személyzetét, két katonát megöltek, egyet megsebesítettek, Giládöt pedig magukkal hurcolták.

Rálóttek a koszovói parlament egyik szerb képviselőjére

Rálóttek tegnap az észak-koszovói Kosovska Mitrovicában a két és fél éve független volt szerbiai tartomány parlamentjének egyik szerb képviselőjére, a politikus sérülésekkel túlélte a támadást – közölte a rendőrség. A képviselőt, Petar Mileticet a térdén – más forrás szerint a combján – sebesítette meg a feltehetően kézi lőfegyverből rá leadott négy lövésből az egyik. A támadás reggel történt, amikor a 35 éves liberális párti képviselő elindult észak-mitrovicai otthonából a pristinai parlamentbe.

Tizenegy halott légi katasztrófában

Cs. P. T.

► Tizenegy ember vesztette életét, ketten pedig súlyosan megsebesültek tegnap a Konstanca megyei Tuzla repülőtérén, miután közvetlenül a felszállás után lezuhant és kigyuladt egy gyakorló repülőgép. Egy Antonov 2 (AN-2) típusú kisgépről van szó, amelyet ejtőernyős katonák kiképzésére használnak. A tragédia pillanatában a fedélzeten a személyzet három tagja és tíz ejtőernyős katonát tartózkodott. Miután a repülő a föld-

höz csapódott, három ember még ki tudott ugrani, de súlyos gerinc- és végtagtöréseket, illetve égési sérüléseket szenvedtek. Egyikük kórházba szállítása-kor bele is halt a sérüléseibe. Nyolc mentőkocsi és számos tűzoltóautó érkezett azonnal a helyszínre, a sebesülteket a helikopteres mentőszolgálat (SMURD) szállította Bukarestbe. A többiek benn égtek a gép beleséjében. A baleset oka egyelőre ismeretlen, a vizsgálatot majd ezután kezdik el. A védelmi minisztérium kötelékébe tar-

tozó régi típusú – az ötvenes években gyártott – repülőt a szakértők rendkívül biztonságosnak tartják, ezért nem annyira műszaki, mint inkább emberi hibára gyanakszanak.

A tuzlai szerencsétlenség az elmúlt öt év legnagyobb légi katasztrófája Romániában. Legutóbb, 2006 novemberében két MIG 21 típusú katonai repülőgép ütközött össze hadgyakorlat közben a levegőben, Maros megyében, Marosvásárhely közelében. A pilótáknak sikerült katalpáltaniuk. ◀

Az ötvenes években gyártott típusú AN-2 típusú repülőt a szakértők rendkívül biztonságosnak tartják

Szünetel az olaj eltakarítása

Hírösszefoglaló

► A viharos időjárás miatt egy hete nagyrészt szünetel az olajszennyezés eltakarítása a Mexikói-öbölben és a „fölköző” hajóknak még napokig a kikötőkben kell vesztegelnük – hangzott el a CBS News hírszolgálatának tegnapi tudósításában. A tengerfelszíni olajfoltok eltávolítását csak Louisiana vizeinél lehetett végezni, a szennyezés által szintén érintett Alabama, Mississippi és Florida partjai előtt az erős szelek és a magas hullámok akadályozták a kárelhárítást. A kihajózás az Alex hurrikán által okozott rossz időjárás miatt vált lehetetlenné. Az országos meteorológiai központ előrejelzése szerint a hét közepéig folytatódik a műveleteket akadályozó kedvezőtlen időjárás. A háborgó tenger miatt még nem tudták bevetni a világ legnagyobb „fölköző” hajóját sem, a tajvani Bálnát, amely a napokban érkezett a térségbe. Nem kellett viszont leállítani az időjárás miatt azt a két mentesítő fűrészt, amely a tervek szerint augusztus közepén éri el a tengerfenék alatt az olajkút csövét. A mentesítő fűrészek célja a cső végleges eltávolítása. Az amerikai kormány közölte, hogy teljesen kormányzati ellenőrzés alá vonják az olajszennyeződéssel kapcsolatos internetes portált. ◀

Komorowski az új lengyel elnök

Hírösszefoglaló

► Bronislaw Komorowskit, a kormányzó Polgári Platform (PO) jelöltjét nyilvánította az elnökválasztás győztesének a lengyel országos választási bizottság. Az elnökválasztás második, vasárnapi fordulójában Komorowski a szavazatok 53,01 százalékát, ellenfele, Jaroslaw Kaczynski, a Jog és Igazságosság (PiS) jelöltje pedig 46,99 százalékát kapta az összes szavazat összeszámolása alapján.

Már a vasárnap esti urnazárást követően ismertették az exit poll felmérések is egyöntetűen azt mutatták ki, hogy Komorowski kis fölénnyel utasította maga mögé a konzervatív Jaroslaw Kaczynskit, a repülő-szerencsétlenség áldozatául esett Lech Kaczynski volt államfő ikertestvérét, aki nem sokkal az exit poll felmérések alapján előrevetített választási eredmény ismertté válása után elismerte vereségét azzal, hogy gratulált Komorowskinak. „Gratulálok a győztesnek. Gratulálok Bronislaw Komorowskinak” – mondta.

Komorowski hívei diadalittasan ünnepelték a felmérések alapján megválasztott elnököt, aki az öt éltető tömeg előtt azt hangoztatta, hogy a „demokrácia győzött”. „A lengyeleknek

megvan az okuk a büszkeségre, mert ma a demokrácia diadal-maskodott”. Hozzáfűzte, hogy a lengyel társadalom egységének megteremtéséért fog dolgozni. A részvételi arány igen magas volt, a nyári szabadságolások ellenére a választópolgárok 55,29 százaléka járult az urnák elé.

Komorowski ügyvezető államfő győzelme a lengyel elnökválasztáson megkönnyíti a kormány és az államfő együttműködését a szükséges gazdasági reformok keresztülvitelében, elemzők azonban arra is rámutatnak, hogy a győzelem remélnél kisebb aránya mérsékli a kormánypárt hajlandóságát a reformok megvalósítására, és a vá-

Izrael enyhített a gázai zárlaton

Hírösszefoglaló

► Az izraeli kormány tegnap enyhített a Gázai övezet kereskedelmi zárlatán, jelentősen csökkentve a továbbra is tilalmas, főként hadi célra is alkalmazható áruk körét. A tiltott áruk listáját későbbi időpontban hozzák nyilvánosságra, de nekik elhallgatását kérő források már elmondták, hogy bizonyos feltételekkel a jövőben engedélyezik stratégiai jelentőségű építőanyagok bevitelét. Így a jövőben vasat, acélt, cementet, betontömböt, vegyi anyagot, műtrágyát és terepjárókat is engedélyeznének, amelyek felhasználását Izrael ellenőrizné szoros együttműködésben a – Gázát ellenőrző Hamásszal rivális – Palesztin Hatósággal, az ENSZ-szel vagy más, nemzetközi szervezettel, amelyek felügyelik a különféle, köztük építkezési projekteket. Ezzel jelentősen enyhül a Gázai övezet másfél milliós lakosságát három esztendeje sújtó kereskedelmi blokádnak. A zárlat ellen tiltakozott egy segélyflottilla, amelyet Izrael feltartóztatott a nemzetközi vizeken. A május 31-i akcióban életét vesztette kilenc török származású palesztinbarát aktivista és az incidens hatalmas nemzetközi tiltakozást váltott ki, amely végső soron hozzájárult a blokádnak mostani enyhítéséhez. Az új rendelkezés egy nappal előzi meg Benjámin Netanjahu kormányfő washingtoni tárgyalásait Barack Obama amerikai elnökkel, aki maga is a zárlat enyhítését követelte. Egyelőre nem világos, hogy milyen mennyiségben engedélyezi Izrael az építőanyagok bevitelét. ◀

Bronislaw Komorowski már vasárnap éjjel ünnepelhetett

A PD-L a régi ANI-t akarja

M. Á. Zs.

▶ A szenátus által elfogadott ANI-törvény figyelmen kívül hagyását és a képviselőházi verzió alkalmazását javasolja saját közméltóságai számára a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) állandó bizottsága. Sulfina Barbu, a nagyobbik kormánypart nőszövetségének elnöke szerint az alakulat igazgatótanácsa várhatóan két-három hét múlva dönt kezdeményezésükről, amely megtiltaná a párt választott képviselői számára, hogy „elrejtsek vagyonukat”. A PD-L-s politikus ugyanakkor kemény hangnemben bírálta az ellenzéki szociáldemokrata és liberális szenátorokat, a civil szervezetek képviselői, az Európai Bizottság képviselői is. A szenátorok törölték a törvény képviselőházban elfogadott változatából azt a passzust, amely szerint az ítéletláblak keretében bírálókból és ügyészekből álló bizottságok alakulnának a köztisztviselők vagyonynyilatkozatának ellenőrzésére. Az ANI ellenőrei a tisztviselő mandátumának lejártá után nem három, hanem csupán egy évig vizsgálódhatnak. Nem került be a törvénybe az sem, hogy a cégeket is birtokló köztisztviselők vagyonynyilatkozatukban adjanak számot az állammal kötött üzleti szerződéseikről. Továbbá, a törvény által érintett személyeknek ékszerükről, műtárgyaikról sem kell számot adniuk. ◀

Vakációzó törvény

Csak ősszel folytatódhat a tanügyi jogszabály vitája

Cs. P. T.

▶ A parlamenti vakáció miatt csupán augusztus végén folytatódik a tanügyi törvény vitája a szenátusban, így a diákok a régi jogszabály rendelkezései szerint vágnak neki a következő tanévnek – tudtuk meg Bokor Tibortól, az oktatási szakszabály RMDSZ-es tagjától.

A politikus tájékoztatása szerint korábban a házbizottságban az a döntés született, hogy a szaktestület július elseje után is folytatja a cikkelyenkénti vitát, addig, amíg a törvény végére nem érnek. „Így esély lett volna arra, hogy a szenátus rendkívüli ülészakban megszavazza a tanügyi törvényt, amelynek több rendelkezése már az új tanévtől alkalmazható lett volna. Ám a szakszabály ellenzéki tagjai azt mondták, inkább szabadságra mennek, így megszakadt a vita” – magyarázta a szenátor. Mint ismert, a testületben az ellenzéki honatyák vannak többségben.

A szakszabályi vita a 66. cikkelynél, azaz a 327 paragrafusból álló törvény egyharmadánál szakadt meg. Bokor tájékoztatása szerint a koalíciónak sikerült elfogadtatnia valamennyi, a kisebbségeknek kedvező előírást, kivéve azt, amelyik Románia történelme és földrajza oktatási nyelvére vonatkozik. „Akárcsak a képviselőházban, a szenátusban is elleneztek az ellenzéki kollegák, hogy ezt a két tantárgyat anyanyelven lehessen tanulni. Olyan kompromisszumos javaslat is elhangzott, hogy csak IX. osztály után tanítsák románul az ország földrajzát és történelmét, ám ebbe nem egyeztünk bele. Vé-

Daniel Funeriu oktatási miniszter

Fotó: Fleischer Hilda

gül azt javasoltam, hogy erről csak később szavazzunk, így ezt a bekezdést átugortuk” – magyarázta a politikus.

Bokor abban bíz, hogy a törvény ellenére az új tanügyi törvény több előírása kormányrendelet segítségével már az új tanévtől érvénybe léphet. Példaként a fejkvótás finanszírozásra vonatkozó előírásokat említette.

Mint ismert, az új tanügyi törvény elfogadtatása az RMDSZ egyik prioritása. Markó Béla szövetségi elnök már korábban „megjósolta”, hogy a jogszabály megszavazása a szenátusi szakszabályi vita elhúzódása miatt őszire marad. „A szenátusban

minden cikkelyt végeérhetetlenül tárgyalnak, ami végül is ismert parlamenti taktika” – mondta az időhúzásról a politikus. Markó úgy vélekedett: a késlekedésnek több negatív következménye is lehet. „Nem csak annyiról van szó, hogy akkor egyszerűen átkerül szeptemberre a törvény elfogadása, és késtünk két hónapot, de késtünk pontosan egy évet ennek az alkalmazásával, és ez többek között a decentralizáció, vagyis az iskoláknak az önkormányzatok fennhatósága alá való áthelyezése szempontjából is rossz” – magyarázta legutóbbi sajtótájékoztatóján az RMDSZ elnöke. ◀

Álhír

Salamon Márton László

„Szemben könnyekkel és időnként elfúló hangon jelentette be Traian Băsescu, hogy a román államelnöki tisztség tekintélyének ártó módon értelmezett kijelentései miatt azonnali hatállyal lemond államfői hivataláról. Az elnöki posztot átmenetileg a román parlament felsőháza, a szenátus elnöke, a szociáldemokrata (PSD-s) Mircea Geoană veszi át.

A váratlan lemondás előzménye, hogy Traian Băsescu néhány nappal ezelőtt, a moldvai árvíz sújtotta területeken tett látogatása alkalmával leköfözött egy gyermekét egyedül nevelő tanárnőt, aki az államelnökön kérte számon a kevésbé hatékony hatósági segítséget. Ezt követően egy másik panaszkodó árvízárvízmentesítést durván leteremtett és hazugnak nevezett, a munkanélküliség és a bércsökkenések miatt elégedetlenkedő embereket pedig ingerülten figyelmeztette: a kormány nem vállalhat át minden felelősséget, a jövőben az érintetteknek maguknak kell biztosítaniuk otthonaikat.

Az államelnöki megnyilvánulásokat a hazai sajtó élesen bírálta, az elnök pedig a közvélemény nyomásának engedve bejelentette a lemondását. „Így hangzana a mai napilapok vezető híre egy normális, demokratikus, európai országban. A fenti szöveg ugyanis megegyezik a május 31-i németországi lapok fő cikkeinek szövegével, amelyek kivétel nélkül első oldalon adták hírt Horst Köhler lemondásáról. (Mindössze annyit tettünk, hogy behelyettesítettük Horst Köhler nevét és „bűnét” a Traian Băsescuéval.)

A német köztársasági elnök azt találta mondani egy afganisztáni látogatása után, hogy a Bundeswehr, azaz a német hadsereg külföldi szerepvállalása a német gazdasági érdekeket is szolgálja. Köhler szövívője útján később finomított a kijelentésén, ami ezek szerint csak a nemzetközi vizeken garázdálkodó kalózok elleni katonai fellépésre vonatkozott volna. Ez azonban nem hatotta meg a sajtót, amely élesen bírálta a német államfőt, mondván, hogy az alkotmány szerint a hadseregnek nincsenek ilyen feladatai. A tavaly újraszavazott (még egy egybeesés!) német elnök az őt ért kritikák és negatív sajtóvisszhang nyomán azonnali hatállyal lemondott.

Németországban Horst Köhler egy félreértelmezhető rádióinterjú miatt távozott. Traian Băsescu nyilvánosan hadat üzent saját, kol-dusbotra juttatott országának, népének. De esse ágában sincs lemondani.

De esse ágában sincs lemondani.

Készül a PSD-PNL kormány?

ÚMSZ

▶ „A közzéadott és köztévé igazgatótanácsának megválasztása ügyében egyeztetünk, fel se merült a két alakulat közös jövőbeli kormányzása” – mondta tegnap Adrian Năstase, a Szociáldemokrata Párt (PSD) országos tanácsának elnöke annak apropóján, hogy egyre többen vetítik előre, hogy a jelenlegi kormány megbuktatása céljából szövetségre kellene lépniük a Nemzeti Liberális Párttal (PNL). APSD egy másik korábbi elnöke, Mircea Geoană blogbejegyzésben szólította fel az ellenzéki alakulatok vezetőit, hogy tegyék félre a közöttük fennálló nézeteltéréseket és lépjenek szövetségre, hogy valós kormányzási alternatívát képezhessenek. „Az országnak többre van szüksége, mint egy katasztrófakormányra, ezért meg kell találni azt a 236 honatyát, akik hajlandók megbuktatni a Boc-kabinetet és egy igazi kormányt ültetni helyébe” – vélte Geoană. Ion Iliescu volt államfő szerint „kötelező” az építő párbeszéd és az együttműködés a két ellenzéki erő között. Úgy értékelte, a következő választás előtt így lerakhatóak egy majdani kormányzás alapjai.

A téma azt követően került napirendre, hogy Crin Antonescu, a PNL elnöke bejelentette: találko-

Adrian Năstase

Fotó: Tofán Levente

zók akar a PSD-vel, hogy közös platformot alakítsanak, amely biztosítja a kormányzati alternatívát és lefekteti ennek elvi alapjait is. Lelkesedését Victor Ponta PSD-elnök azzal lohasztotta le, hogy kijelentette, pártja nem hajlandó semmiféle koalíciós tárgyalásokba „bonyolódni” és, amíg nem biztosított a parlamenti többség. Ennek ellenére több forrásból is megerősítették, hogy a két alakulat vezető politikusai tárgyalnak a jövőbeli együttműködésről. Eugen Nicolăescu, a PNL képviselőházi frakció-helyettese szerint „megegyeztünk arról, hogy ki kel dolgoznunk egy olyan dokumentumot, amely alapját képezheti a közös kormányzati programunknak”. ◀

Az MPP kimondaná Székelyföld sérthetlenségét

ÚMSZ

▶ A három székelyföldi megyei tanácsnak határozatot kellene elfogadnia, amely a Románia területi egységét és sérthetlenségét kimondó alkotmányhoz hasonlóan kinyilvánítaná, hogy Székelyföld területe sem felosztható – javasolta a Magyar Polgári Párt (MPP). Az MPP alelnöke, Fazakas Tibor szerint azért van szükség Hargita, Kovászna és Maros megye tanácsainak határozatára, mert az RMDSZ „eddig fogadkozása ellenére” sem tudja elérni koalíciós partnerénél, hogy egyetlen fejlesztési régióba sorolják – jelenti az MTI a Háromszék című sepsiszentgyörgyi napilap alapján. Mint ismeretes, a régiók átszervezéséről szóló törvényt a szenátus februárban hallgatólagosan fogadta el, majd a képviselőházba került az RMDSZ által kezdeményezett jogszabály.

A Transindex felvetésére, mely szerint a román többségű Maros megyei tanács aligha támogatna egy ilyen elképzelést, Fazakas elmondta: Hargita és Kovászna megyén kívül Maros megyének csak egy bizonyos része tartozik a történelmi Székelyföldhöz. Ezért az is elegendő lenne, ha a

Hargita és Kovászna megyei tanácsosok mellett a Maros megyei RMDSZ-es tanácsosok, illetve a Maros megyei tanácselnök támogatná az elképzelést. Szerinte a népszavazást akár a helyi tanácsok által elfogadott határozatok alapján is ki lehetne írni, ehhez nem kell a megyei tanács engedélye. „Abból az alapelvből kiindulva, hogy a román állam elvárja tőlünk, hogy fogadjuk el Románia egységes és oszthatatlan voltát, viszonzásul mi is elvárjuk, hogy az etnikai és kulturális vonatkozásokat szem előtt tartva a román állam is fogadja el Székelyföld egységét és oszthatatlanságát, amely természetesen a román állam keretében és törvényeinek megfelelően létezne” – summázott Fazakas.

Nemrégiben Emil Boc miniszterelnök egy konferencián arról beszélt, hogy új fejlesztési régiókat kell kialakítani, de elfogadhatatlannak nevezte az etnikai alapon létrehozott régiókat. Markó Béla kormányfőhelyettes, az RMDSZ szövetségi elnöke akkor „etnikai megközelítésnek” nevezte az etnikailag egybetartozó régiók semmibevételét, szerinte a Székelyföld léte tény, ezzel nem lehet vitatkozni. ◀

Román lapszemle

Radu Berceanu közlekedési miniszter nem tudja, mikorra készül el a Bukarest–Ploiești autópálya, amely még tavaly a tárca kiemelt célkitűzései között szerepelt. (Adevărul) ▶ A Rubik-kocka kedvelői számára rendeztek gyorsasági vetélkedőt a kolozsvári Polus Centerben. A versenyen 45 romániai, magyarországi és moldvai köztársaságbeli résztvevő vetélkedett. (Click) ▶ Közel ezer halálos áldozatot követeltek az idei év első felében a közúti balesetek. Ez 14,2 százalékos csökkenést jelent a tavalyi év hasonló időszakához képest. (Curentul) ▶ A magyarországi bevásárlóközpontok akciós árcsökkenéseit kihasználva a román bevásárlók ellepik a határ menti üzleteket. A bevásárlóturizmus igen jövedelmező, hiszen a szegedi Cora áruházban például a Romániában kilónként 16 lejbe kerülő virslit 6 lejnek megfelelő forintért, a 15 lejes párizsit pedig mindössze 4 lej 50 baniért lehet megvásárolni. (Evenimentul Zilei) ▶ Az észak-európai államokban élnek a világ legboldogabb emberei. A Gallup World Poll listáján ilyen szempontból Dánia vezet 7,7 ponttal, megelőzve Finnországot, Norvégiát és Hollandiát. (Gândul)

Gátlástalan „gátpanama”?

A kormány által gátépítésre kiutalt több mint 8,5 millió eurónak, mintegy 36 millió lejnek veszett nyoma – robbantotta ki a botrányt a Cotidianul című bukaresti internetes napilap.

Bogdán Tibor

► Az immár több mint egy hete tomboló árvizek, a halálos áldozatoknak 24-re emelkedett száma, a jelentős anyagi károk ismét élesen felvetették a kérdést: mit tettek az egymást követő kormányok a hosszú évek óta menetrendszerűen bekövetkező természeti katasztrófa megakadályozásáért?

Volt is meg nem is

A Tăriceanu-kabinet még 2008-ban 8,5 millió eurót különített el a moldovai gátrendszer megszüntetésére. Pontosabban a most, a Duna mellett a legnagyobb károkat okozó Prut és Szeret folyó szabályozásáról volt szó, de az összegből jutott volna az Iza-menti gátak kiépítésére is. Az összeget a 2008. évi, július 22-e és augusztus 5-e

közötti árvizek után utalták át az intervenciók alapból. Amint a *Cotidianul* című bukaresti internetes lap most kiderítette, 2008-ban a pénzt később a Boc-féle demokráta-liberális-szociáldemokráta kabinet más célokra utalta át, így voltaképpen volt is meg nem is anyagi alap a gátépítéshez. Egyebek között ez lehet a magyarázata annak is, hogy nemrégiben Traian Băsescu államfő és Emil Boc miniszterelnök ellentmondott egymásnak annak kapcsán, hogy jutott-e pénz avagy sem a most teljes egészében víz alá került moldovai Săucești védelmére?

A volt koalíciós partnerek minderről mélyen hallgatnak, a demokráta-liberálisok nyilván a kormányfőt védik, a szociáldemokraták pedig a színeiket képviselő akkori környezetvédelmi tárcavezetőt, Nicola Nemirschi fed-

zik. De a pénzt kiutaló nemzeti liberálisok számára is kényelmetlen a kérdés, hiszen túl azon, hogy közel egy éven át halogatták a beruházást, arról is mindvégig hallgattak, hogy az őket követő kormány „eltérítette” a Szeret és a Prut mentén fekvő településeket védő gátak építésére szánt pénzt.

Az elúsztatott árvízvédelem

A Tăriceanu-kabinet röviddel a két évvel ezelőtti áradásokat követően összesen 36 millió lejjel egészítette ki a környezetvédelmi minisztérium költségvetését a Prut és a Szeret medrének szabályozására, illetve a folyók mentén létesítendő gátak építésére. Az erről szóló kormányhatározat 2008 augusztus 13-án született meg. A kabinet mindenképp elűzte 13 millió lejt különített el az árvíz károk elhárítását szolgáló sürgősségi munkálatokra. Az erre vonatkozó kormányrendeletet Călin Popescu Tăriceanu miniszterelnök írta alá továbbá Lucian Ana Varga, a kör-

nyezetvédelmi minisztérium államtitkára és Varujan Vosgianian gazdasági és pénzügyminiszter. Egy másik kormányhatározattal a környezetvédelmi alapból átutaltak további 20 millió lejt, az újabb árvizek megelőzését szolgáló munkálatok elkezdésére. A dokumentumot ugyanaz a három kormányilletékes látta el kézjeggyel, mint az elsőt, illetve a harmadikat, amelynek értelmében 2,7 millió lejt szabadítottak fel az árvízvédelmi munkák során elhasznált anyagkészletek felújítására. Mindezek a pénzek azonban – stílusosan fogalmazva – elúsztak.

Árvízvédelmi sportcsarnokok

A botrány kirobbanását követően most Emil Boc miniszterelnök a pénz sorsa iránt érdeklődő újságírók kérdésére kiterő választ adott. Mint kifejtette, nem tud hozzászólni az ügyhöz, a pénzt nyilván a környezetvédelmi tárca kapta meg, ott kell tehát választ keresni a kérdésre.

Nicolae Nemirschi nem volt hajlandó bekapcsolódni az *Antena 3* televízió „gátpanamával” foglalkozó beszélgető műsorába, a rendezők útján viszont megüzente, hogy megunt már erről az ügyről beszélni. Ő maga ugyanis – állította – többször is figyelmeztette mind a kormányfőt, mind pedig a kormány illetékeseit a moldovai árvízveszélyre, a gátépítés elkezdését sürgetve, Emil Boc azonban nem volt hajlandó erre a célra fordítani a korábbi kormány által kiutalt 8,5 millió eurót. Az összeget – az akkor már súlyosan jelentkező költségvetési hiány miatt – másra költötték. Egyebek között ebből épültek a Boc kormány idején egyre másra a sportcsarnokok, amelyekkel a kabinet akkoriban kérkedett, és amelyekre elsősorban a demokráta-liberálisok kezében lévő településekre juttattak a pénzből.

Jóllehet 2010 elején a romániai gazdasági és pénzügyi válság már javában tetőzött, a miniszterelnök további pénzt fordított volna a sportcsarnokokra. Ráadásul jónéhány közöttük befejezet-

len maradt, mivel a pártklien- sek zsebébe vándorolt a pénz. Emil Boc szülőfalujában, Havasreketyn is épült volna belőlük egy, közel két és fél millió lejes beruházással. A projektet már jóvá is hagyta az Elena Udrea által vezetett Regionális Fejlesztési és Sportminisztérium fenntartósága alá tartozó Országos Beruházási Társaság, ám a sajtó és a közvélemény felháborodása nyomán végül is letettek az elképzelésről.

Vízügyi szakértők nagyrészt egyetértenek abban, hogy ha a Tăriceanu-kabinet által kiutalt 8,5 millió eurót eredeti rendeltetésének megfelelően használták volna fel, az ideai árvizek sokkal kisebb anyagi kárral és emberáldozattal jártak volna, a Szereten pedig nem alakult volna ki a jelenlegi válsághelyzet. Ellenzéki politikai körökben pedig attól tartanak, hogy a demokráta-liberális vezetés a mostani tragédiából sem tanult, az árvizek elmúltával pedig szertefoszlik a mostani nagy igyekezet is, és ismét a szűk egyéni és csoportérdek kerülnek majd előtérbe. ◀

Az agglegény és a herceg párviadala

Bár szentimentális okokból sokan Jaroslaw Kaczynski győzelmét várták az államfőválasztáson, az egyébként érzelmes lengyelek ezúttal más-képp döntöttek.

Gyulay Zoltán

► Egyelőre elült az elnökválasztási cunami Nyugat- és Közép-Európában: előbb a magyar, majd a német parlament döntött az új államfő személyéről, vasárnap pedig a lengyelek szavaztak a három hónapja repülőgép-szerencsétlenségben elhunyt Lech Kaczynski utódját, méghozzá Bronislaw Komorowski személyében.

Akik ellopták a Holdat

Ha csak szűk többséggel is, a liberális-konzervatívként jellemzett, kormányzó Polgári Platform (PO) jelöltjének sikerült megelőznie az első választási fordulótól eltelte két hétben egyre szorosabban felzárkózó Jaroslaw Kaczynskit, az elhunyt elnök ikertestvérét, a Jog és Igazságosság (PiS) párt elnökét, aki egyszer már részese volt a hatalomnak. Lech és Jaroslaw a lengyelek kedvenc testvérpárja volt már az 1960-as években is, amikor eljátszották a

Bronislaw Komorowski. A kemény munka meghozza eredményét

Kornel Makuszynski által írt, magyarul 1955-ben megjelent *Akik ellopták a Holdat* című gyermekregényből készült film főszerepét, figyelmük azonban a húsz esztendővel később bekövetkezett lengyelországi változások során egyre inkább a politika felé fordult.

Ikrek a kormányruznál – ezt röpítette világhírré a nemzetközi sajtó, amikor kiderült: Lech és Jaroslaw egyszerre pályázta meg az államfői és a miniszterelnöki posztot Varsóban. Mindketten oroszellenes politikát folytattak, a lengyel múlt agyonhallgatott részleteinek tisztázását tűzték ki célul; de Lech volt a hajlékonyabb, Jaroslaw a merevebb. Két különböző, de mégis egyívású

személyiség: Lech gondos családapa, Jaroslaw 61 évesen is megrögzött agglegény. Előbbi 2005. december 23-án foglalhatta el az elnöki posztot, amelyet tragikus haláláig betölthetett, fivére viszont 2006 júliusától még másfél évig sem működhetett kormányfőként, sikertelensége miatt kénytelen volt visszavonulni a pártpolitikába.

A „nemzeti hős”

Jaroslaw tehát az elnökválasztási küzdelemben óriási hátránnyal indult, amelyet legfőképp azáltal volt képes ledolgozni, hogy a Lech körül keletkezett mítoszra építhetett. Az enyhébb hangvétel, az „ősellenességnek” számító Oroszország felé fordí-

tott tekintet ennél kevesebbet – tán nem is eleget – nyomott a latban. Ahogy a nyugati lapok fogalmaznak: a poszt-kommunista országokban kialakult pártrendszer politikai értelemben nem eléggé kiegyensúlyozott, és gyakorlatilag még csak nem is konszolidált. Lech Kaczynkit – jóllehet fivéréhez képest enyhébben – életében vitatott személyiségként kezelték, a szmolenszki repülőgépes tragédia azonban „nemzeti hőssé” avatta, akinek méltó nyughelye az ezeréves Lengyelország legendás krakkói Waweljának kriptája. S mert az elnök repülőjével éppen az évtizedekig letagadott mártírok, a Sztálin által legyilkoltatott lengyel katonáértelmiség emlékünnepsége

re tartott, a Kaczynski név így forrt össze a lengyel áldozatok mítoszával, jócskán emelve a fivér nimbuszát is.

Csak hogy a győzelemhez ez sem volt elegendő. Lengyelország ugyanis közepre tart. A jelenlegi kormányfő, Donald Tusk, a mind sikeresebb PO társalapítója és jelenlegi elnöke 2005-ben hívta fel magára a figyelmet, amikor pártja őt indította Lech Kaczynskival szemben az elnökválasztáson, és csak szoros küzdelemben maradt alul. Az előrehozott parlamenti választásokon 2007-ben azonban már győzedelmeskedett, és épp Jaroslaw-val szemben ő kapott kormányalakítási megbízást. Miniszterelnöki népszerűsége azóta is töretlen.

Arisztokrata ivadék

Ez a népszerűség elegendő hátszélnek bizonyult párttársa, Bronislaw Komorowski mostani sikeréhez is. Komorowski a lengyel parlament, a Szejm elnökeként váratlanul csöppent az ideiglenes államfő szerepébe, amit egyes elemzők ellentmondásos lehetőségként értékelték, amely egyfelől elősegítheti a diadalt, másrészt viszont a kampányban meg is kötheti a kezét. Az eredmények mégis ezt a felállást igazolják. Ami ráadásul azért is reménykeltő, mert az azonos elveket valló Tusk-Komorowski páros ráadásul nem az euroszkeptikusok táborát gazdagítja, s ne feledjük, 2011 második felében Varsó váltja Budapestet az Európai Unió soros elnöki tisztében.

Mit kell tudni mindezen kívül az új lengyel köztársasági elnökről? Távirati stílusban: az ötvennyolc éves Bronislaw Maria Komorowski eredeti képzettsége történész; ötgyerekes családapa, történelmi nevet visel (atyja Zygmunt Leon Komorowski herceg volt); már középiskolás korában csatlakozott a kormányellenes ellenzékhez; később a Szolidaritás aktivistája lett, 1981. december 13-a, a Jaruzelski-féle katonai puccs után internálták; a rendszerváltozás óta aktív résztvevője a politikai életnek, a Jaroslaw Kaczynski előtti kormányban honvédelmi miniszteri posztot töltött be. ◀

Lap-top

A nap címe. Szélsőséges megoldás: az autosztráda előntése, *Adevărul*.

Magyarázat. Azért választottuk ezt a címet, mert jelzi a potenciális veszélyt, Románia eddigi legnagyobb árvízi katasztrófájának lehetőségét. Vasile Blaga miniszter kilátásba helyezte, hogy amennyiben a Galac mellett rohammunkában felépítendő Dunaparti gátat a víz átszakítja (vagy megvan ennek a reális veszélye), kénytelenek lesznek egy nagyobb területet előtéríteni, beleértve a „Nap Autosztrádáját” is, amelyet ebben az esetben mintegy tizenöt centiméteres víz borítana, megszakítva a közúti járműforgalmat Bukarest és Konstanca között.

Hűha, hallj oda, kommunista! Kísértet járja be Romániát, igaz, amolyan apróbb, kísértet-fióka: átnevezés nyomán országunkban ismét van RKP (Román Kommunista Párt, Partidul Comunist Român). Megijedni persze nem kell, a tagok nagy része sorban áll mindenféle segélyekért, másik része kórházakban olvassa Ceaușescu elvtárs műveit. Tökés László viszont várhatóan tiltakozással illeti az anakronisztikus hóbortot.

Volt magyar elnök! Ismét és ismét azt olvassuk a bukaresti és vidéki, román és magyar nyelvű sajtóban, sőt nyomában egyes magyarországi lapok tudósításaiban is (tisztelet a kivételt jelentő ÚMSZ-nak és a *Népszabadságnak*), hogy román közmédia élén még nem állt magyar elnök. Nos, tévedés! Gálfalvi Zsolt 1998-ban a parlament által is megbízott elnök-vezérigazgatóként vezette a közszolgálati televíziót. Méghozzá sikeresen.

Kéneső. Sulфина Barbu, a PD-L egyik üdvöskéje el van keseredve – legalábbis a *Cronica Română* szerint –, hogy pártja egyre kevésbé hiteles. Ezért a volt miniszterasszony a párt egyes tagjainak (Vasile Blaga, Elena Udrea) nyilatkozatait okolja, akik szerint a kormánynak távoznia kell, ha a megszorító intézkedések nem érik el a céljukat.

A nap állhíre. Az államelnök most már nyíltan is kijelentette: meg van nyugodva, mert tudja, hogy ki lesz az utóda; és nem nyugszik, amíg Dan Diaconescut nem látja a nagy Cotroceni-i kertben.

Minden napra egy mondás

„A jó hadvezér nem harcias, a jó harcos nem haragos.” Lao-ce

A nedű

Horváth István

Kitűnni a legjobban

SZELLEMLIDÉZÉS

Takarékoskodjunk magunkkal. Ne mutassunk egyforma szellemet mindenkinek, és ne használjunk el több erőt a kelleténél. Ne pazaroljunk se tudást, se tehetséget. A solymár nem röpít fel több sólymot, mint ahány kell a vadászathoz. Ne tündököljünk mindig, hagyjunk valamit holnapra is. Mindig tartogassunk valami újat, amivel hatást kelthetünk, mert aki mindennap többet mutat, ébren tartja a várakozást, és sohasem fogják felfedezni, hogy szellemi kincseink elfogytak.

Helyes ítélőképeség. Némelyek okosoknak jönnek a világra; a velük született ösztönös ítélőképeségnek ezzel az előnyével fognak a tanuláshoz, s így a siker útjának felét eleve megtették. A kor és a tapasztalat utóbb még jobban megérleli elméjüket, s eljutnak a valóban jó ítélőképeséghez. Minden szeszélytől mint az okosság zátonyától irtóznak, főként közügyekben, melyek fontossága éppenséggel megkívánja a teljes bizonyosságot. Az ilyenek méltók rá, hogy az államvezetésben szerepük legyen, akár mint a hatalom birtokosainak, akár mint tanácsadóknak. Tűnjünk ki abban, ami a legjobb. Sok kiválóság közt ez a legkiválóbb. Nincs nagy ember, aki nem a legkülönb valamiben. (...) A jelentős téren elért kiválóság emel ki a szürke tömegből, és állít a kevesek sorába. Szerény foglalkozási körben kitűnni annyit, mint kicsinyben valaminek lenni: az ilyen kellemesebb, de kevésbé dicsőséges. A legfontosabb dolgokban mindenkit túlszárnyalni fejedelmi rangot ad: kivívja csodálatunkat és elnyeri vonalmunkat.

Baltasar Gracián: *Az életbölcesség kézikönyve.*
Fordította: Gáspár Endre

A kétharmad könnyű mómora

Úgy tűnik, a többség számára nem érzékelhetők a változások, ugyanúgy zajlanak az új hatalom berendezkedő intézkedései, ahogy megszoktuk: a kommereket lecserélik jobberekre az államigazgatásban, az ősi önkormányzati voksolások után ez majd végiggyűrűzik az összes ranglétrán a tömbházmasterig. A friss miniszterelnök huszonkilenc pontos ígéretcsomaggal köszönt be, s a kormány tagjai csupa olyan változtatást indítanak el, aminek nincs anyagi vonzata. A szép, új világra még várni kell. Illetve, a köztársasági elnök megválasztásánál rándult egyet az olajozottan működő szerkezet. A kétharmados parlamenti túlerő sugallja az itt és mostot, azonnal oldjuk meg az összes kérdést, megvan hozzá az eszköztünk. Ha netán elrontanánk valamit, akkor azonnal rendelkezésre áll a fegyelmzett frakció, és megszavazzuk a hibaigazítást.

Az összes Schmitt Pál mellett és ellen szóló érvek igazak, a hitvitázó táborok véleményét nem érdemes ütköztetni, nem valószínű, hogy Schmitt Pálnak vagy prof. Übersuper Szilveszternek hívják az elnököt, sőt jobban szeretik a sármosabb, közérthetőbb, hétköznapibb figurákat.

A Fidesz mintha ebben az ügyben érzett volna rá a „Mi mindent meg lehet csinálni a kétharmad birtokában!” nagyszerű érzésére. Ameddig mindenki, aki kívül van a párt köreiben, megfogalmazta aggályait, addig a Fideszen belül a legnagyobb hír, vagy inkább találgatás, hogy Kővér László markáns ellenvéleményt fogalmazott meg. Talán.

Mindeközben azt írják mértékadó elemzők, hogy tervszerűen haladunk a prezidenciális köztársaság irányába. Pont azért kell egy ilyen Schmitt Pál kaliberű figura, hogy az Alkotmány átírása és az elnöki pozíció hatalommal való feltöltése után szépen félreálljon, s Magyarországnak legyen egy erős köztársasági elnöke, akit Orbán Viktornak hívnak. Lesz parlament, lesz ellenzék, ülésnapok és törvénykezés, de gyakorlatilag az elnök és szűk stábjára irányítja az országot. És még azt sem mondhatjuk, hogy nincs történelmi hagyománya, vagy hogy idegen lenne a magyar néplélektől. Sikeres országok működnek hasonló rendszerben, bármennyire fanyalognak a liberális demokraták, a „jó király” sokkal elviselhetőbb, mint a korrupt pártok folyamatos torzszalkodása.

Ahol és amin bukni fog a tervszerű elképzelés, az Schmitt Pál személye. Súlytalanságával, alkalmatlanságával és üres belsővel operetszereppé alakítja a köztársasági elnök pozícióját. S amikor már pojácának és bábnak tekint mindenki az ország legfőbb közjogi méltóságát, akkor jön a fajsúlyos Orbán Viktor, és lelöki a trónról az udvari bolondot, hogy a helyébe üljön?

Krebsz János

Napok hordaléka

A természet önmaga törvényeinek engedelmeskedve azt tesz, amit akar.

Vajon ugyanilyen természetes, hogy a hazai kereskedelmi televíziók azt tesznek az árvízzel, amit éppen akarnak?

A szűnni nem akaró záporokhoz hasonló televíziós tudósításokat figyelve az a – talán másfél évtizeddel ezelőtti – Ploiești-i eset jutott eszembe, amikor valaki felgyújtotta magát a város főterén és az operatőrök egymást taposták le, hogy minél látványosabb képeket készítsenek. De senkinek nem jutott eszébe, hogy mindenekelőtt az égő embert kellene megmenteni.

A lényeg a termék volt. Amit el lehetett adni. Ami növeli a nézettséget.

Jó néhány árves adás most még a termék-készítés jellegét is túllépte és politikai eszközé alakult. Valamiféle

olyan, az emberi szenvedésekből font ostromra, amellyel mindenekelőtt a jelenlegi kormányra lehet jó nagyokat suhintani. Ha pedig a nép hangja nem elegendő, akkor még be lehet fogni a rész-információk, az ismételtetések, az időpontok

Székesi Ferenc

megjelölése nélküli archív felvételek szála. Mindezt úgymond az igazság, a helyszínen tapasztalt valóság nevében...

Nem akarom én védeni a kormányt, amelyet a megszorító intézkedések nyomán már amúgy is hetek óta mosnak a társadalmi elégedetlenség hullámai.

Hanem az állampolgárok minél teljesebb tájékozódáshoz és tájékoztatáshoz való jogát félténem. Amelyet nem kellene elföldniük az információk morzsálékainak.

Sem annak a hordaléknak, amely megpróbálja a kisembertől az államelnökig mégiscsak létező egész állami intézményhálozatot semmisnek tekinteni, és rögtön a minisztertől kéri számon, hogy miért nem lehet becsukni a falusi kertkaput.

Tehát a másfajta információkat hiányolom. Azokat, amelyeket nem helyettesít, hogy a bukaresti tisztségviselő Armani öltönyben caplat a sárban, hogy a sátorban, földön heverőtől megkérdik, hogy ugye kemény a föld, a szavakat alig találó, kétségbeesett árvízkárosulttól pedig, hogy átélte-e még valaha ezt az érzést.

Azokat az információkat hiányolom, ame-

lyek elmondják például, hogy az ennyi és ennyi kilométer hosszúságú Szeret mentén ennyi és ennyi település van, közülük hányat öntött el a víz, összesen hány kilométeren van gát és hány falu van védművekkel körülvéve.

Ezeket milyen intézmények tartják karban, hogyan, milyen eszközökkel van felszerelve egy hozamérő információs pont és egyáltalán hogyan tartják a kapcsolatot a folyók más országokban is létező vízgyűjtő területeivel.

Azokat az információkat hiányolom, amelyek például beszélnek a romániai Duna-mente utóbbi két évtizedben kivitelezett árvízvédelmi munkálatairól. Amelyek nem kiszakított részletekben, hanem jól követhető összefüggésekben mutatják be általában a romániai vízrendészeti helyzetet, a hozzá kapcsolódó közhatóságokat, hatáskörüket, szakmai színvonalukat és pénzügyi lehetőségeiket.

Apropó, szakmai színvonal. Manapság rendőr, riporter és miniszter ugyanazt mondja a károsultnak: miért építkeznek a folyó árterületére és miért nem inkább a dombra, még akkor is, ha több kilométer-

Amikor a média terméket készít a szerencsétlenségéből, a fájdalomból.

nyire nincs egyetlen emelkedés sem. Márpedig a hasonló építkezésekre is vannak megoldások és talán jó lett volna azt is hallani, hogy a külföldre oly gyakran kiránduló hivataloságok, majd ennek nyomán a romániai vízügyi szakemberek ellátogatnak, mondjuk Hollandiába, ahol a középkortól nem csupán a tengerszint alá, hanem az ott torkolló európai folyamok mellé is építkeznek és még mindig állnak a tizenhatodik századi épületek. Miért nem lehet keresni az együttműködést mondjuk a tulipántermesztés emberjogi vonatkozásaival foglalkozó konferenciák helyett? Miért nem lehet Lengyelország, netán Magyarország tapasztalatait felhasználni, ahol mégiscsak léteznek tudományos és eredményes árvíz-megelőző munkálatok?

A média minden helyzettel tud élni és viszszaélni. A legnagyobb visszaélés, amikor terméket készít a szerencsétlenségéből, a fájdalomból, és a legnagyobb trombaság, amikor az egyetlen tehenét vagy malacát vízbefúlástól menekítő két öregasszony képe közé lábszárszűrő-mentesítő krém reklámját helyezi el.

Egyesek szerint ilyen az élet. Vagy mégsem?

Röviden

Apadó munkanélküliség

Júniusban immár harmadik hónapja csökkent a munkanélküliségi arány – nyilatkozta Mihai Şeitan munkaügyi miniszter tegnap, aki az állástalanság mértékét azonban nem pontosította. A munkanélküliségi ráta ezt megelőzően húsz egymást követő hónapon keresztül növekedőben volt. A legutóbbi hivatalos adatok májusból származnak, amikor 7,67 százalékos volt az állástalanság.

Nagyobb visszaesés

Másfél-kétszázalékos gazdasági visszaesést jósol idénre a román gazdaság számára a Coface Románia, lefele korrigálva ezzel a korábbi, 0,5 százalékos zsugorodásról szóló előrejelzését. Az intézmény szerint a visszaesésért a kormány megszorító intézkedései felelősek, mely támogatási csomagok hiányában, illetve a fogyasztás csökkenése miatt hátráltatja a növekedést – írta a *Mediafax*.

Szigorodó hitelezés

Újabb megszorításokat vezethet be a devizahitelezést illetően a Román Nemzeti Bank – utalt rá tegnap egy banki szeminárium előadásában Mugur Isărescu. A jegybank kormányzója hangsúlyozta: a készülő szabályozás a lej iránti bizalom erősödését jelezni, melyek ugyanakkor összhangban lennének a hasonló európai intézkedésekkel. A módosítás a finanszírozás és a garancia összege közötti arányt érintheti.

Román „koldusopera”

A román állampolgárok 67 százaléka nem bírná három hónapnál tovább a bérek huszonöt százalékos csökkentését – áll a Világbank egy közvélemény-kutatásra alapozott felmérésében, mely a pénzügyi tudatosságot vizsgálja. A tanulmány szerint a népesség 65 százalékának már a mindennapi megélhetéssel is gondjai vannak, 61 százalékuk pedig egyik napról a másikra él – idézte az *Agerpres*.

Kínai Continental

Mivel Németországban túlságosan drága a termelés, Kínába telepíti át hannoveri teherautó-abroncsgyártó cégét a Continental vállalat – írta német hírügynökségekre hivatkozva a *Vg.hu*. A kelet-kínai Hefei városban lévő gumiabroncsüzem 185 millió eurós befektetéssel létesül. A tervek szerint a teljes gyártás decemberben indul meg, az üzem kapacitása pedig évi négy millió abroncs lesz. A cég várakozásai szerint már 2011-ben kaphatóak lesznek Kínában a helyben előállított abroncsok.

Valutaalapú „vállveregetés”

Hírösszefoglaló

► A július 26-a és augusztus 4-e közötti időszakban újra Romániában tartózkodik a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége, hogy a gazdasági fejleményekről, illetve – a költségvetést beleértve – a jövő évi célkitűzésekről tárgyaljon. A készenléti hitelmegállapítás közeledő, ötödik felülvizsgálatától függ a hatodik kölcsönrészlet sorsa, mely kilencszáz millió eurót tenne ki.

Az IMF illetékeseit kellemes meglepetésként érte, hogy a román kormány milyen gyors döntést hozott a hozzáadott értékadó (ÁFA/TVA) emeléséről, ugyanakkor kétségeik is vannak azzal kapcsolatban, hogy a bukaresti kabinet valóra tudja-e váltani az elhatározott megszorító intézkedéseket – fogalmazott a román sajtónak adott nyilatkozatában Jeffrey Franks, az IMF romániai missziójának vezetője. Az IMF tisztviselője derűlátóan nyilatkozott az áfa 19 százalékról 24 százalékra való emeléséről, legalábbis úgy véli, hogy az nem vezet feltétlenül meredeken felfelé kúszó inflációhoz. Romániában több kereskedelmi egyesség szándékosan visszafogja magát, nem emeli drasztikusan az árakat, sőt, egyes cégek az áfaemelés mértékében sem drágítják áruikat.

Elismerés és aggály

A romániai misszió vezetője kifejtette: a nyugdíjcsökkentés elmaradásának ered-

Fotók: ÜMSZ

Összhangban: Mugur Isărescu (BNR) és Jeffrey Franks (IMF) egyaránt 8 százalékos inflációval számol

ményeként a nyugdíjasoknak több költenivaló pénzük marad, ez pedig a fogyasztás viszonylagos növelését ösztönzi. Ezzel szemben az áfa emelése miatt a lakosság összességében többet fog fizetni az árukért és szolgáltatásokért, így kevesebbet fog vásárolni, ez pedig inkább visszafogja a fogyasztást. Franks szerint ez a két hatás kioltja egymást, ami azt jelenti, hogy szerinte nem lesz lényeges változás. Az IMF-nél részben elismeréssel fogadták, hogy a román kormány a nyugdíjcsökkentés alkotmányellenessé nyilvánítása után gyorsan hozott alternatív döntést, ugyanakkor Washingtonban aggodnak is amiatt, hogy ez a kor-

mány képes lesz-e betartani mindazt, amit elhatározott, lesz-e ereje folytatni a megkezdett reformpolitikát, vissza tudja-e fogni a költségvetési kiadásokat, meg tudja-e valósítani az adók és illetékek hatékony beszedését.

Isărescu bizakodó

Mint ismeretes, a napokban folyósítják a román készenléti hitel ötödik, 913,2 millió eurós hitelrészletét. A washingtoni pénzügyintézet ugyanakkor jóváhagyta az inflációs cél 3,5 százalékról 7,9 százalékra való emelését – ez megegyezik a Román Nemzeti Bank (BNR) előzetes felméréseivel, mely szerint év végéig nyolc százalé-

körül alakul az inflációs arány, bár a jegybank reményei szerint ez akár alacsonyabb szinten maradhat.

Mugur Isărescu, a jegybank kormányzója bizakodva tekint a várható áremelkedések elé, melyet a balti államok és Magyarország példájával illusztrált, ahol az áfaemelés csak fele mértékben emelte a fogyasztói árakat. „Már néhány nap után is láthatjuk, hogy az áremelés nem olyan nagy. Eddig egyetlen terméknek sem ment fel öt százalékkal az ára” – nyilatkozta tegnap a BNR első embere, aki ugyanakkor nem zárta ki annak lehetőségét, hogy az emelkedés hosszabb távon is bekövetkezhet.

Isărescu szerint az áfa öt százalékos emelése 4,2 százalékos növekedéshez vezetne, ha teljes mértékben, minden árban tükröződné. „A fogyasztói kosárban azonban vannak olyan termékek is, gyógyszerek, könyvek, szállodai szolgáltatások, amelyek áfája kilencszázalékos. Vannak nulla áfájú termékek is – orvosi szolgáltatások, mozi- és színházjegy, körülbelül 4 százalék értékben. Következésképpen, ha a számtant vesszük figyelembe, a növekedés 3,9 százalékos lesz” – mondotta.

Hullámzó árfolyam

Az utóbbi napok „gyengélkedése” után a lej tovább erősödött az euróhoz képest: a régióban tapasztalható pozitív fejleményeknek köszönhetően tegnap a BNR 4,26-os árfolyamot hirdetett, mely több mint négy banival volt kevesebb a pénteki szinthez képest. Ugyanakkor a forint és a lengyel zloty mellett a lej azon kevés pénznem közé tartozik, melyek 2010 első negyedében lényegesen gyengültek az euróhoz képest. A román fizetőeszköz közel három százalékos (2,93-at) veszített értékéből az európai közös valutával szemben – mutatott rá az X-Trade Brokers tőzsdeügynökség legfrissebb felmérése. Az árfolyam esése az euró gyengélkedése miatt méginkább figyelemreméltó – fogalmaz a szakértői véleményezés, mely szerint az újabban meghozott megszorító intézkedések miatt a pénzpiac további alakulása jelenleg előreláthatatlan. ◀

Feltárandó román olajmezők

Munkatársunktól

► Kutatás-termelési tevékenységbe kezd Romániában a MOL-csoport, miután engedélyt nyert a Román Bányászati Ügynökség (ANRM) által meghirdetett 10. licenzfordulón. Az olajipari társaság partnerével, az Expert Petroleummal együtt az ország nyugati részén talál-

ható három blokkra adta be pályázatát egy 3434 négyzetkilométeres terület feltárára.

„A kutatás-termelési tevékenység kiterjesztése Romániára mindig is kiemelt prioritással bírt üzletfejlesztési stratégiánkban. A romániai ásványkincseket felügyelő ügynökség által lebonyolított pályázat eredményeként most végre elnyertük ezt a

bővítési lehetőséget – mondta el Ferencz I. Szabolcs, a MOL Románia ügyvezető igazgatója. – A cég jelenlegi tevékenysége, amely magába foglalja a nagy- és kiskereskedelmet, petrolium- és kenőanyag üzletágakat, most újabb, fajsúlyos területtel bővül, mely jelentős motivációt jelent leányvállalatunk számára.”

A kutatás első munkafázisa várhatóan 2011-ben kezdődik. Az előzetes becslések szerint ígéretes olaj- és gázpoteenciállal rendelkeznek, közülük néhány blokk nem-hagyományos lehetőséget is hordoz.

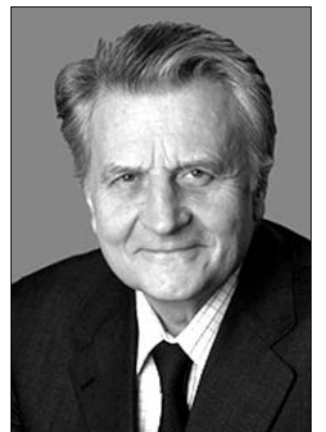
Holoda Attila, a MOL-csoport Eurázsiai Kutatás-Termelési igazgatója szerint ezzel a lehetőséggel a vállalat nemcsak jelentős kiskereskedelmi pozícióját egészíti ki, de egyúttal kutatás-termelési portfólióját is kiszélesíti a kelet-közép európai régióban. A budapesti központtal működő olaj- és gázvállalat jelenleg egy 126 töltőállomással rendelkező hálózatot üzemeltet Romániában. ◀

„Nem jön újabb válság”

ÜMSZ

► Kizártnak tartja egy újabb világméretű gazdasági recesszió bekövetkeztét Jean-Claude Trichet, az Európai Központi Bank (ECB) elnöke (*képiünkön*). A gazdasági szakember úgy véli, a világgazdaság jelenleg fellelő és az ipari régiókban egyaránt. Ugyanakkor hozzátette: az ipari államok gazdasági előnye nem garantált, mivel attól függ, mennyire sikerül visszaállítani a fogyasztók, befektetők és vállalkozók bizalmát. Nyilatkozata válasza volt arra a bizalmatlansági hullámra, mely múlt hét végén ütötte fel fejét a pénzpiacokon, miután gyengélkedő mutatók jelentek meg az Amerikai Egyesült Államok, illetve Kína gazdaságát illetően.

Baljós előrejelzéseket fogalmazott meg ugyanakkor Nouriel Roubini közgazdász az euróövezettel kapcsolatban. A Doktor Balsorsnak is nevezett professzor szerint az euróövezet növekedése 2010-ben az előzetes egyszázalékos becslésekkel ellentétben

inkább nulla százalékos lesz. A jósprofesszor úgy látja, hogy a romló pénzpiaci bizalom és a korai fiskális szigor miatt a növekedési ütem lassulni fog, így az ECB korábbi jelentése nem fog megvalósulni.

Az elmúlt három hónap tőzsdei korrekciója, az emelkedő hitelkamat és a problémás bankközi hitelezés mind aggályokat vet fel a növekedést illetően globális szinten – nyilatkozta Roubini a *Reuters*-nek. Véleménye szerint az amerikai gazdaság növekedése is lassulni fog az év második felében 3 százalékról 1,5 százalékra. ◀

Az ország nyugati részén kezd kitermelésbe a MOL

Érettségiből elégtelen

A tizenkettedikes diákok egyharmada sikertelenül vizsgázott a hétvégén véget ért megmérettetésen

Baloga-Tamás Erika,
Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

„El kell felejtetni azt a tévhitet, hogy aki befejezi a tizenkét osztályt, az kötelezően érettségi diplomát is kap. Ez komoly megmérettetés, van, aki teljesíteni tudja, és van aki elbukik, ez természetes” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Király András oktatási államtitkár az idei érettségi lesújtó eredményeiről. A fellebbezések előtti, így nem végleges adatok szerint országosan a diákok 32,6 százaléka bukott meg a vizsgákon. A jelenség okát keresik a szakemberek, de biztosat még senki sem tud mondani. „Jelentősen megváltozott az érettségi rendszer, a kompetenciaalapú vizsgák során jegyet nem, csak minősítést kapnak a jelöltek, de ez a bukások számát nem befolyásolja: aki az írásbelin nem teljesített, az tavaly is megbukott” – magyarázta az államtitkár. Szerinte sok pozitívumot hoztak az idén bevezetett változtatások. „Elyűlik a vizsgaidőszak, majdnem fél évig tart, ez igaz, de ez alatt a pár hónap alatt a diákok ráhangolódnak arra, hogy érettségiznek, megszokják, nem abrakolnak a hegy alatt” – vélekedett Király András.

Elvázott a szakképzés

Kovácsna megyében az átmenési arány alig 72,12 százalékos, vagyis az 1991 érettségiző diákból 1436 vizsgázott sikeresen. Ezzel az ered-

ménnyel az idei végzősök az utóbbi öt év leggyengébb teljesítményét nyújtották. Keresztély Irma főtanfelügyelő úgy véli, a szakközépiskolák háza táján kell keresni a magyarázatot: a Puskás Tivadar és a Gámán János iskolaközpontokban egyetlen diáknak sem sikerült az érettségi vizsgája. Két másik intézményben, a Kós Károly és a Constantin Brâncuși szakközépiskolákban a diákok egyharmada tudott diplomát szerezni. A háromszéki főtanfelügyelő elmondta: a térségben még mindig a román nyelv és a matematika bizonyult a legnehezebbnek. Szerinte az lehet a gyenge eredmény másik magyarázata, hogy az idén végeztek azok a szakközépiskolások, akik az úgynevezett progresszív szakképzési vonalon tanultak, vagyis két éves inasoképzőben kezdtek, majd a 11–13. osztályos kiegészítő évfolyamon folytatták tanulmányaikat. Ez a típusú oktatás a szakmai felkészítőre fektette a hangsúlyt, kevésbé összpontosított az érettségire. Az eredmény annyira meglepte a háromszéki oktatási szakembereket, hogy hamarosan munkacsoportot hoz létre a tanfelügyelőség a jelenség vizsgálatára.

Beletört a székely biczka

Hargita megye Kovásznát is alulmúlta: itt 71 százalékos a sikeres érettségizők aránya: összesen 998-an

A magyar diákok továbbra is románból érték el a leggyengébb eredményeket

Fotó: Mediafax

buktak meg. Ez az adat annak a ténynek a fényében tűnik rendkívül súlyosnak, hogy tavaly az érettségizők 85 százaléka sikerrel vette az akadályokat. Meglepő módon igazán jól nem a megyeszékhely, hanem Gyimesfelsőlők teljesített: a helyi Szent Erzsébet Római Katolikus Gimnáziumban a végzősök 95 százaléka megfelelt a követelményeknek. Az abszolút első a székelyudvarhelyi Benedek Elek Tanítóképző, itt az 51 végzősből egyet utasított el a bizottság. Súlyos gondok mutatkoznak azonban a Hargita megyei szakképzés terén: a csíkszeredai Székely Károly szakközépiskola a térség sereghajtója, de nagyon rosszul szerepeltek a székelyudvarhelyi Bányai János szakközép-ve-

zősei is. Itt a maturanusok alig 13 százaléka felelt meg a követelményeknek. A tantárgyak közül – a hagyományokhoz híven – a románba tört bele a székely diákok biczkája: ötszázan véreztek el ezen a megmérettetésen. Igaz, komoly gondot okozott a matematika is, több mint négyszáz diák számára bizonyult túlságosan kemény diónak ez a tantárgy.

Eminens családok

Kolozsváron a tanfelügyelőség szakemberei Kovászna megyei kollégáikhoz hasonlóan megdöbbentek az eredmények láttán: a beiratkozott diákok alig több mint felének sikerült az érettségi. A negyven százalékos bukási arány okát csak találgatni

tudják a helyiek. „Egyelőre nem tértünk magunkhoz a meglepetéstől, a vizsgák alatt a diákok és a tanárok is bizakodóak voltak, pozitív visszajelzéseket kaptunk, fogalmunk sincs, mi történhetett” – ismerte be lapunk kérdésére Anca Radu, a tanfelügyelőség szóvivője. A Kolozs megyei mérleget egy másik negatív rekord is jelentősen befolyásolja: itt tört ki az idei érettségi egyik legnagyobb botránya. A vizsgálobiztosok 42 olyan dolgozatot találtak, amelyeknek szerzői nyilvánvalóan együttműködtek a tanfelügyelőség itt is külön bizottságot volt kénytelen létrehozni azért, hogy tisztázzni lehessen, kit terhel a csalásért a felelősség. S bár úgy tűnt, a román nyelv csak a románul nem tudó székely

diákokat hozta zavarba, a kolozsvári román érettségizők is a román írásbelin követtek el csalást.

Bukarestben a kolozsvárinál is rosszabbak a mutatók: a fővárosi érettségizők 58,9 százaléka felelt meg az elvárásoknak. A vidéki tanfelügyelőségekkel ellentétben azonban a fővárosiakat nem keserítette el az eredmény. „Számunkra elsősorban az érettségi tisztasága volt a fontos, nulla toleranciát hirdettünk a csalásokkal szemben. A viszonylag rossz eredmények is azt bizonyítják: sikeresen” – foglalt állást Marian Banu, a tanfelügyelőség szóvivője.

Tanulják a reformot

A reform általában kizökent a diákokat és a tanárokat egyaránt a megszokott kerékvágásból, akkor is, ha egyébként a változtatások célszerűsége később beigazolódnék – állítják az általunk megkérdezett pedagógusok. „Húszszázalékos bukási arány nem először fordult elő, a rendszerváltás utáni gyökeres változtatások miatt az ún. elit iskolák diákjai is elvéreztek, a kilencvenes évek elején volt, hogy a maturanusok egyharmada megbukott az érettségien” – emlékeztetett M. Gy. kolozsvári pedagógus, aki szerint fontos, hogy az érettségire felkészítő tanárok is együtt tudjanak haladni a tanügy átalakításával, megértsék a módosítások mikéntjét és szükségességét. ◀

Városokat nyelne el a Duna

Munkatársunktól

„Két héten belül segítséget kér a kormány az Európai Unió Szolidaritási Alapjától az árvízkarok utáni rehabilitációhoz. Az ehhez szükséges kárfelmérés most folyik, amint elkészül a részletes dokumentáció elindítja a megfelelő eljárást a Borkabinet” – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján a kormányfő. Emil Boc szerint az idő sürget: az első áradások, vagyis június 23-a után legkésőbb tíz héttel be kell nyújtani a segítséghez szükséges folyamodványt, a lehívható legmagasabb összeg 75 millió euró. Ilyen jellegű segítséget már kért és kapott Románia, öt évvel ezelőtt: akkor 71,2 millió euró érkezett a Szolidaritási Alaptól. Az árvízkarok rendezését pedig – fogalmazott egyértelműen a kabinetvezető – következetesen véghez kell vinni, mert a károsultak jelentős része türelmetlen és „ingerült”. Az Országos Meteorológiai Intézet jelentése szerint a több mint két hete tomboló katasztrófa ezen a héten sem enyhül, szerdáig

Nehéz időszak vár a következő napokban is az árvíz sújtotta településekre

Fotó: Tofán Levente

Moldvában, csütörtöktől Munténiában, Dobrudzsában és Moldva déli részén fenyeget újabb áradás. A napokban Galac környékén a legnagyobb a készültség. A Duna vízállása már múlt hét végén történelmi rekordot döntött, de a vízszintemelkedés nem állt meg: holnap már akár 690 centiméteres

vízszintet is mérhetnek a sosem látott áradás által fenyegetett város körzetében. Az elmúlt napokban többször felmerült: hétezer embert telepítenek ki Galacról. Cosmin Păun megyei prefektus úgy nyilatkozott, ha a várost védő gát átszakad, az nagyobb kárt okoz a térségben, mint amekkorát a második

világháború alatt elszenvedtek a helyiek. Nem csak az otthonaikat féltő lakosok vagyona van veszélyben, de elmoshatja a Duna a több mint tizenkétezer embernek munkát biztosító ipari parkot is. Felmerült, hogy a város határában átvágják a védő gátakat, hogy így tehermentesítsék a kikötővárost. ◀

Féléves szünet után oltják a csecsemőket

ÚMSZ

Fél éves szünet után tegnap újrakezdődött a hazai újszülöttek TBC elleni oltáskampánya. Az érvényben lévő protokolltól eltérően ugyanis a csecsemők februártól nem kapták meg a vakcinát a szülészeten, mivel a kórházak nem kaptak oltóanyagot. A szaktárca az UNICEF-től importálta a hiányzó vakcinát, így biztosítja a Cseke Attila által vezetett Egészségügyi Minisztérium év végéig a lakosság ellátását. A szaktárca tervei szerint a jövő évtől újra megkezdődhet az oltóanyag hazai gyártása, ha addig sikerül korszerűsíteni a Cantacuzino Intézet gyártósorát. Mivel az elmúlt hónapokban több, mint hatvanezer újszülött oltása maradt el, az Egészségügyi Minisztérium most külön oltópontokat hozott létre a tizenkétezer embernek munkát biztosító ipari parkot is. Felmerült, hogy a város határában átvágják a védő gátakat, hogy így tehermentesítsék a kikötővárost. ◀

kérik az érintetteket: feltétlenül tartsák be az ajánlott oltási rendet, mert így elkerülhető a torlódás. Az oltáshoz a szülőknél a kisgyerekek oltási könyvével, valamint a háziorvos által kiadott „küldőpapírral” és az eddig elvégzett oltások bizonylatával kell jelentkezniük az előre kijelölt helyen és időben. Cseke Attila tegnap sajtónyilatkozatban nyugtatta meg azokat, akiknek a gyereke mindeddig nélkülözötte a tudógümőkör elleni védelmet: minden rászorulóknak jut a frissen vásárolt oltóanyagból, és a következő időszakban születő gyerekek ellátása sem ütközik gondokba. A tárcavezető hangsúlyozta: az sem jelent problémát, hogy késett az oltás, tíz hónapos korig ugyanis eredményesen beadható a vakcina. Szakemberek azt ajánlják, fokozott körültekintéssel járjanak el azok a szülők, akiknek a gyereke még nem kapott oltást: a higiénés szabályok következetes betartásával ugyanis eredményesen megelőzhető a fertőzés. ◀

▶ Röviden

Rádiójátékra készülnek

Elkezdődtek a székelyudvarhelyi Tamási Áron Színház új bemutatójának, a színház első rádiójátékának próbái pénteken. Matei Vișniec: *Madox – három éjszaka* című drámáját októberben mutatják be a III. dráma Kortárs Színházi Találkozó keretében, a darab a magyar rádiók frekvenciáin is hallható lesz. A próbák Székelyudvarhelyen folynak, a vételezések pedig a Kolozsvári Rádió stúdiójában. Szereplők: Antal Csaba, Benedek Botond Farkas, Dénes Gergely, Mezei Gabriella, Veress Albert (a Csíki Játékszín színművésze), szerkesztő: Gergely Zsuzsa, illusztráció: Rada Stan, rendező: Patkó Eva.

Nyári tábor a múzeumban

A gyerekek egy hét alatt játékos kutatómunkát folytathatnak a Csíki Székely Múzeumban, megismerhetik a múzeumi szakemberek tevékenységét, valamint általános műveltségüket gyarapíthatják. Megtudhatják, hogy hány éves a menyasszony, mekkora egy gót edény, mennyit ér Szent László pénze az általunk készített kápolna perselyében, miből áll és hogyan készül egy kódex, és tud-e repülni egy szárnyas oltár. A nyári tábor augusztus 9–14. között tart.

Európai turné a szatmári filharmónia

A nyári szünet első felében a szatmárnémeti filharmónia immár hosszabb ideje különböző németországi fesztiválokon vendégszerepel. Most francia, belga és holland meghívásokkal is bővült a program, így a Fátyol Rudolf hegedűművész vezette intézmény zenészei a napokban valóságos európai turnén vesznek részt. Első fellépésük Párizsban lesz a híres La Madeleine templomban, amit egy brüsszeli hangverseny követ. Majd Düsseldorfban és Nord Kirchenben kastélykoncerteken muzsikálnak, az elővételben elkeltek jegyek szerint mintegy húszezer főnyi közönség előtt. A turné utolsó helyszíne július végén Zutphen lesz, abból az alkalomból, hogy a holland település negyven éve lépett testvérvárosi kapcsolatba Szatmárnémetivel. A turnén mind a Franz Lamprecht német karmester dirigálta nagy szimfonikus zenekar, mind pedig a Fátyol Rudolf nevével fémjelzett Consonantia kamarazenekar részt vesz.

Műhelyek színészeknek

A tavalyi Yoshi Oida Workshop után, az ARTHOC Nemzetközi Színházművészeti Központ 2010-ben két újabb színházi műhelyre várja a jelentkezőket. A műhelyeket a világ két legendás színházi zeneszerzője, Frans Winther (Odin Teatret) és Jean-Jacques Lemetre (Théâtre du Soleil) vezeti. Olyan színészek, táncosok, koreográfusok, rendezők, zeneszerzők, előadóművészek, zenészek jelentkezését várják, akik a két mester titkaiba való betekintés által a ritmus, mozgás, zene és színház új kapcsolatait szeretnék felfedezni. Az ARTHOC 2010-es színházi műhelyei július 7-e és 15-e között lesznek Erdély egyik legszebb vidékén, Ecel-en (Ațel) és Pelișor-on (Szeben és Segesvár környéke).

Nemzetközi festőtábor

Két héti tartó nemzetközi festőtábor nyílt a hét végén a hadadi Dégenfeld kastélyban. A tábort a megyei tanács támogatásával a Szatmári Alkotóház Képzőművészeti Egyesület szervezte, s a huszonhárom képzőművész nyolc városból, Szatmárnémetin kívül Nagyványáról, Kolozsvárról, Budapestről, Nagykanizsáról, Marosvásárhelyről, Kerekegyháza-ról érkezett Erdély egyik legszebb vidéki kastélyába, ahol a helyben készült alkotásokból külön kiállítást szerveznek.

Sorakoznak a rock katonái

Ingyenes szabadtéri bulival kezdődik ma a IX. Székelyföldi Rockmaraton. A Székelyudvarhely melletti szejkefűrdői domboldalon valójában csak szerdától kezdődnek el az igazi koncertek és szombatig tart a csápolás, azaz négy nap alatt közel negyven együttes csap a húrok közé.

Baloga-Tamás Erika

▶ „Azt még megsaccolni sem tudom, hogy hány érdeklődő lesz az idei rockmaratonon, már csak azért sem, mert bár nagyon erős a fellépők felhozatala, de minden bizonnyal a gazdasági válság hatása itt is érezhető lesz” – nyilatkozta lapunknak Orosz Pál Levente szervező, aki mindentől függetlenül többesre számított.

Öt napig dübörög a rock

A szervezők bevallása szerint a július 6-a és 11-e közötti rendezvény első, úgynevezett nuldik napján még a bemelegítés a főszerep, a ráhangolódást egy szabadtéri ingyenes buli biztosítja. Aztán holnaptól szombatig, délután négy órától (szombaton kivételesen kettőtől) hajnalig szinte megállás nélkül dübörög majd a rock a szejkei domboldalon. Az idei esemény egyik legjobban várt fellépője minden bizonnyal a Tankcsapda lesz, de várhatóan ugyanolyan örömteljes fogadtatásban részesül majd Hobo, a Kárpátia,

a Kalapács, a Superbutt, a Nevergreen, a Dalriada, az Agregator, az AB-CD vagy a finn Korpiklaani is. Közel negyven csapatot várnak a szejkefűrdői színpadra, ahol a régi motorosok, nagygűk mellett, fiatal tehetségek is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra.

Az idei esemény egyik legjobban várt fellépője minden bizonnyal a Tankcsapda lesz

Dzsessz és blues szeretetünnepe

Interjú Szilágyi Nórával, a Mini Jazzfesztivál Egyesület tagjával

Bővült programmal, blues-csemegékkel és sok-sok dzsesszmuzsikával zajlott a Mini Jazzfesztivál Csíkszereda második kiadása. A részvételről, a rendezvény sikeréről Szilágyi Nóra szervezővel beszélgettünk.

Darvas Beáta

▶ Mennyiben sikerült tartani az előre meghirdetett programot? Maradtak el előadások, léptek vissza előadók?

– Részünkről sikerült tartani a programot, mindenki itt volt, akivel szerződést kötöttünk, és akit a végleges programban meghirdetünk. Persze attól függ mit értünk előre meghirdetett program alatt, mert ezelőtt egy évvel kezdődtek a tárgyalások, fél éve tettük fel a honlapra az első programtervet, amelyben a szerződéskötések után két változás történt, ugyanis két fellépőt idén még nem mertünk megengedni magunknak, nevezetesen a Benkó Dixiland Band-et, és AG. Weinberger csapatát. Sajnos előre sejtettük, hogy a második fesztiválra nagyon nehéz lesz előteremteni az anyagi hátteret, és ez be is igazolódott. Am helyettük tudtunk hívni két nagyon színvonalas bandát, akik mindenki számára nagy élményt nyújtottak. A Trenul de noapte, azaz Éjszakai vonat elhozta a blues igazi ízét, míg a Dennert Árpád és a Gyárfás István Trió a dzsessz alaphangjait ütötte le a fesztiválnak.

▶ Mennyi pénzből, milyen segítséggel sikerült megszervezni a második Jazz Fesztivál Csíkszeredát? Gondolom az első sikere sok támogatót hozott még a konyhára.

– A háromnapos fesztivál költsége szinte eléri a százezer lejt, ha minden költséget összeszámolunk. Az igazság az, hogy nem sikerült előteremtenünk a teljes összeget, de azt el kell mondjuk, hogy mi hárman, a szervezők (Daradics Karina, Daradics Róbert és Szilágyi Nóra – szerk. megj.) „szeretet-fesztiválnak” ne-

Nyoma sem marad a bulinak

„Természetesen fokozottan vigyázunk a környezetre, a hétvégén már megtakarítottuk a völgyet, a bulik utána ismét nagyszabású tisztogatást tervezünk. Sőt, mint minden évben idén is fűmaggal szórjuk be majd a kitaposott területet” – összegzett a szervező.

A sátorozás ingyenes, a rendezvény ideje alatt pedig non-stop büfék állnak a „rockmaratonozók” rendelkezésére. A körülmények egyébként megfelelőek, hisz egy nagyméretű sátor óvja a résztvevőket az esetleges esőtől vagy napsütéstől.

Kilencedszer hívják össze a rockereket

Az első rockmaratonot 2002 augusztusában szervezték, amely már akkor olyan nagy nevekkel startolt, mint például az újjáéledt P. Box, a magyar punkzene őskövülete, az Auróra, a Tűzkerék, a Kalapács, a Replika, a Nevergreen vagy az olyan tribute – bandák, mint az Iron Maidnem vagy a mély bíbor árnyékában játszó Cry Free. Az elején mindössze háromnapos rockfesztivál azóta már ötnapossá nőtte ki magát, ugyanakkor az is elmondható, hogy mostanra már igazán nemzetközivé vált a porond. ◀

Könyvtár nemlátóknak

Kovács Zsolt

▶ Hamarosan a nemlátók is „olvashatnak” a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtárban. Az intézmény adományba kapott két különleges készüléket, amelynek segítségével a nemlátók is „olvashatnak”. Szonda Szabolcs könyvtárigazgató lapunk érdeklődésére elmondta: várhatóan ősszel üzemelik be a készülékeket, addig előkészítenek egy olvasótermet a nemlátók számára, ahol terveik szerint más jellegű foglalkozásokat is szerveznek majd számukra. Ezt a termet a könyvtár földszinti részén rendezik be, hiszen a gyengénlátók vagy vakok nehezen tudnának lépcsőre mászni. Szonda Szabolcs szerint a nemlátók olvasását segítő Daisy nevű készülék darabja mintegy 2300 lejbe kerül, de a foksányi „Cartea Călătoare” nevű alapítvány két darabot adományozott belőle a sepsiszentgyörgyi könyvtárnak. Szonda Szabolcs szerint eddig az egyesülettől sikerült 41 román nyelvű szépirodalmi könyvet vásárolniuk a készülékekhez, de tervezik, hogy őszig magyar nyelvű hangoskönyveket is vásárolnak. Ebben olyan magyarországi könyvtárak lehetnének partnerek, ahol van ilyen vagy ehhez hasonló készülék. Emelett egyeztetnek a készülékeket adományozó egyesülettel, hogy miként lehet feltölteni a máshonnan származó anyagokat. ◀

Pénzeseedik a médiapiac

F. I.

A román média- és szórakoztatóipar piaca 2014-ig 9,1 százalékos növekedéssel számolhat, ami 3,5 milliárd dolláros bevételt jelent – mutat rá a PricewaterhouseCoopers (PwC) *Global Entertainment and Media Outlook 2010–2014* című elemzése, amely szerint a közeljövőben internetre és reklámokra fogunk a legtöbbet költeni. Ez Romániát a közép-kelet európai régió harmadik legdinamikusabban fejlődő országává teszi, csupán Törökország (előreláthatólag 13 százalékos fejlődés) és Oroszország (9,3 százalékos fejlődést jósolnak) előzi meg.

Dollármilliókat hoz a net

A legdinamikusabban fejlődő üzletág az internethozáférés kiépítése illetve bővítése lesz majd. A felmérések szerint a befektetett összeg a 2009-ben elköltött 810 millió dollárról 2014-re 1,6 milliárd dollárra fog növekedni. Az idei év végéig előreláthatólag 929 millió dollárt költenek az internethozáférési lehetőségek bővítésére, 1078 milliárdot 2011-ben, 1,25 milliárdot 2012-ben, 1,44 milliárdot 2013-ban, és 2014-re túllépik a másfélmilliárdos határt, körülbelül 1,625 milliárd dollárt. Emellett látványos lesz a reklámipar fejlődése is. A becslé-

sek szerint a 2009-ben jegyzett 416 millió dollárról 2014-re a reklámipar értéke 747 millió dollárra fog emelkedni (közbeeső állomások, emelkedő tendenciával: 458 millió 2011-ben, 548 millió 2012-ben, 643 2013-ban).

Ennél sokkal lassabb lesz azonban a médiafogyasztók által a média szolgáltatásaira, a médiaipar szórakoztató termékeire elköltött összegek növekedése, jóslja statisztika. Míg 2009-ben 1,05 milliárdot költöttek a felhasználók kimondottan informáló vagy szórakoztató média-termékek beszerzésére, addig ez az összeg 2014-ben sem fogja

meghaladni az 1,15 milliárdot, ami csupán 1,9 százalékos növekedést jelent.

Megugrik a médiapiac

A PwC felmérése azt is hangsúlyozza, hogy a gazdasági recesszió szinte egyáltalán nem csökkentette a digitális technológia által előidézett változás irányán. A 2009-es fekete esztendő, visszaesések sorozata után a globális médiapiac átlagosan 5 százalékos emelkedést mutat majd évente, ami azt jelenti, hogy a 2009-es 1,3 trillió dollárról 2014-re 1,7 trillióra fog emel-

kedni. A leggyorsabb növekedést a PwC szakemberei szerint Latin Amerika fogja produkálni, 8,8 százalékos évi átlaggal, öt követi Ázsia, 5,4 százalékkal. A leglassabb fejlődést Észak-Amerikában jelzik, az évi 3,9 százalékos növekedés a 2009 460 milliárd dollárját csupán 558 milliárdig tudja turbózni.

A PwC szerint az elkövetkező négy évben médiafogyasztók magatartásában is változások következnek be: nő mobiltechnológia befolyása, és az internet szerepe a médiafogyasztásban, illetve egyre többen fognak fizetni az online tartalmakért. ◀

A román média- és szórakoztatóipar piaca 2014-ig 3,5 milliárd dolláros bevétellel számolhat

Médiagnózis

Tehetségpazarló tehetségkutatók

Félelmetesen nagy médianyilvánosságot szerezhet az, akit a sors valamilyen játéka arra predestinált. A kiemelkedően szépek, a leírhatatlanul jók, a fenomenálisan okosak automatikusan megérdemlik a nyilvánosságot, az elismertséget. Angelina Jolie szép, Einstein okos, Teréz anya és Bójte Csaba jók – csodálja is őket a fél világ, és meg-megugrik azoknak a műsoroknak a nézettsége, ahol rólok van szó, vagy neadjisten fellépnek nekik is, már ha tudnak és lehet. Az ilyen emberek imádják a kiaknázása remek tökéletesítő módszer minden médium számára. Egy baj van ezekkel az emberekkel: kevesen vannak, és tépik szét őket a médiavállalatok egy-egy fellépésért, életrajzi film szerzői jogáért stb. Azok a médiavállalatok, akiknek nem jut ilyen kiemelkedő egyéniség, be kell

érjék a kiemelkedőfélben lévő egyéniségekkel – így jönnek létre a tehetségkutató műsorok. Ilyen a *Megasztár*, a *Csillag születik*, a *Got Talent* stb. Sajnos azonban a Magyarországon már jól bejáratos tehetségkutató műsorok eredményeit figyelgetve megállapíthatjuk, hogy ritkán válogatnak be a nyilvános döntőbe olyan kaliberű tehetségeket, amelyek tartós esztétikai vagy gyakorlati értékek produkálására lennének képesek. Itt, főleg a kereskedelmi adókon futtatott műsorokon, inkább a nevettezésen, a bakikon és a botladozásokon van a hangsúly. Például Szarka Lászlónak a *Bikicsunaj*-nak csifolt fájdalomosan groteszk, félreéneklésekkel tarkított, rossz hangfékvésben előadott „dalfeldolgozása” nagyobb népszerűséget szerzett neki, mint DJ attila08-nak a rangos techno-trance

remixei a Youtube-on. Ritka a kiemelkedő tehetség, és ha az ilyen tévéadó tehetségkutató műsorait nézzük, arra a következtetésre juthatunk, hogy improduktív hülyéskedésben kell tehetségnek lennünk ahhoz, hogy felfuttasson a média. A minden emberben meglévő hiúságot meglövelő tehetségkutató műsorok sajnos nem az igazi értékeket szelektálják, hanem, nem tudni, mennyire tudatosan, inkább a groteszk, satnya és jellegtelen tevékenységeket kanonizálják. Az ilyen, esélyegyenlőséget hirdető tévéprogramok tulajdonképpen megvonják az emberektől az esélyt, hogy önmagukként lépjenek a világ elé: legtöbbjüknek sajnos előbb fel kell öltenie a kötelező egyenbohócjelmezt, amely elrejtja a (szintén mindenkinben meglévő) pozitív tulajdonságokat is. Susan Boyle, a mér-

sékelten szellemi fogyatékos háziasszony csodás énekhangjával meghódította a világot a *Britain's Got Talent*-en, de a bulvármédia nem lelket gyönyörködötető hangját, hanem inkohereus magatartását vette fókuszba. Tény: a média nem az értékeket népszerűsíti, hanem önmagát, és ezért nem sajnálja ki- és elhasználni az értékeket sem. Az igazi tehetség fel kell áldozza magát a médiának. Pár pernyi hírnévért. Angol mintára a Pro TV tervbe vette, hogy ősztől Romániában is indít ilyen jellegű műsort, a románok tehetségesek (*Români au talent*) címmel. Rettegve várom a puliszkavésben vagy szalonmazabálásban kiemelkedő tehetséggel rendelkező „versenyzők” fellépését.

Péter Árpád

Félszáz újságíró öltek meg

MTI

Az idei év első felében is rekordszámú, 59 újságíró öltek meg hivatása gyakorlása közben a világon. Tavaly az első hat hónapban 53-at, az egész évben pedig 122-öt – jelentette tegnap a genfi székhelyű Press Embleme Campagne (Sajtó, Embléma, Kampány – PEC) nevű civil szervezet. A meggyilkolt újságírók száma folyamatosan nő az utóbbi években, 2008-ban még „csupán” 91 volt. Az idén a legtöbb médiamunkást – kilencet – Mexikóban ölték meg, Hondurasban nyolcat, Pakisztánban hatot, Nigériában és a

Fülöp-szigeteken négyet-négyet, Oroszországban és Kolumbiában hármat-hármat, Irakban, Nepálban, Thaiföldön és Venezuelában kettőt-kettőt. Ezenkívül egy-egy újságíró meggyilkoltak Afganisztánban, Angolában, Bangladesben, Braziliában, Bulgáriában, Kamerunban, Cipruson, Ecuadorban, Izraelben, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Ruandában, Törökországban, Szomáliában és Jemenben. Blaise Lempem, a PEC főtitkára szerint azokban az országokban vannak a legnagyobb veszélynek kitéve az újságírók, ahol valamilyen belső fegyveres konfliktus van. ◀

▶ Apróhirdetés

Eladó Csíkbánfalván 14 ár, építésre alkalmas terület, 439 A házszám, víz, gáz, villany, telekkönyv. Telefon: 0752-314 306

Kiadó bár Csíkszentgyörgyön, 34 sz. alatt. Telefon: 0752-314 306.

Eladó Szécsényben (Hargita megye) 2000 m² beltelek. Érdeklődni naponta a 0744-784 457-es telefonon.

Prima Rádió
87,9 MHz

Száz szó

„Csúszópénzt adtam a tanároknak, ám mégsem volt annyi jóérzés bennük, hogy legalább egy ötöst adjanak” – panaszkodott egy bukaresti érettségiző lány. A fővárosi liceumban kiobbant botrányról az egyik hírtelevízió számolt be. Több megszólaltatott bukott diák is magyarázatot próbált kapni arra, hogy miért vágták el annak ellenére, hogy csúszópénzt fizettek az érettségizető bizottság tagjainak. A fővárosi Costin Nenişescu Műszaki Kollégium 307 diákja közül mindössze 24 ment át sikeresen az érettségi vizsgán, pedig több tanuló is igyekezett némi készpénzzel előre bebiztosítani magát. A bukott diákok összesen próbálkozhatnak. Márpedig a dolog érthető, ősszel megint lehet fizetni. Ezt hívják kettőt fizet, egyet kap módszernek.

(szűcs el)

▶ Röviden

Továbbra is spam-hatalom Románia

Nyolcadik helyen áll Románia azon országok listáján, melyekből a legtöbb kéretlen levél (spam) érkezik – áll a PandaLabs legújabb, az idei év második trimeszterére vonatkozó jelentésében. A listát továbbra is Brazília vezeti, 10 százalékkal. Második India, 8 százalékkal, öt követi Oroszország, 6,64 százalékkal, Korea (5,54), az Amerikai Egyesült Államok (5) és Vietnám (4, 02). A PandaLabs szerint a kéretlen levelek 51 százaléka az első tíz országból érkezett. A legtöbb, vírus okozta kár Tajvan, Oroszország és Törökország gépeit érte.

Európába jön a Shrek-musical

Színpadra állítják Londonban is a *Shrek* musical változatát – írja a *Theatre Royal*ta hivatkozva az *MTI*. A William Steig 1990-ban kiadott képes mesekönyvén alapuló Oscar-díjas rajzfilmsorozat az ogréről és barátairól óriási sikerrel futott a mozokban, a negyedik filmet májusban mutatták be Észak-Amerikában, és a múlt héten érkezett Európába. A musicalváltozat, bár Tony-díjat is nyert, csak 12 hónapig volt színpadon New Yorkban, az alacsony jegyeladások miatt vették le a műsorról.

Hajdu és Kenyeres filmlerve Párizsban

A Párizsi Filmfesztivál keretében megrendező koprodukciós fórumon, a Paris Project-en mutatja be filmtervét Hajdu Szabolcs és Kenyeres Bálint. Idén először kaptak meghívást magyar filmlervek a párizsi szakmai fórumra. A 14 filmlert, melyet a producerekből és forgalmazási szakemberekből álló közönség jövő héten ismerhet meg, több mint 300 pályaműből választották ki a francia szervezők. Hajdu Szabolcs *Mirage* című filmlertvért Taschler Andrea és Kovács Gábor producerekkel mutatja be, míg Kenyeres Bálint *Tegnap* címmel készülő első játékfilmjét Csáky Attila producer kísértel el a francia fővárosba.

HIRDETÉS

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA

2010. július 7.

A nap filmjei

Prima TV, 20.30

A buborék srác

Jimmy burokban született. Ha nem akar belehalni az életbe, ki se jöhet belőle. Olyan különleges, ritka betegség az övé, hogy a legapróbb, legártalmatlanabb kórokozó is végzetes lehet számára: az egyetlen megoldás tehát az, hogy a srác egy szuperbiztos buborékban él, ott gitározik, álmodozik, és onnan bámulja a szomszédok gyönyörű, életteli lányát, Chloét - aki hamarosan férjhez megy.

RTL Klub, 22.30

Jackie Chan - Balhé Bronxban

Ha egy hongkongi turista New Yorkba érkezik a nagybátyja esküvőjére, az általában egy kis lazítást, városnézést és a család boltjában való besegítést jelent. Nem egészen ugyan ez a helyzet, ha az illető Dél-Bronxba keveredtet! Keung lát-szólóg ártalmatlan turista, aki egy motoros banda és a mafia közt dúló háborúba cseppenve mutatja meg ellenfeleit, milyen is az igazi „csihpuhi”.

TVR 2, 23.10

Kívül tágasabb

A jobb napokat is megélt Howard Spence fiatalon western filmek sztárjaként élte életét, most, 60 évesen drogokkal, alkohollal és könnyűvérű, fiatal lányok szerelmével táplálja lankadó életkedvét, hogy elmeneküljön a fájdalmas valóság elől: már csak ócska kis mellékszerepek maradtak számára. Kiábrándultságától vezérelve, filmbéli lova hátán meglép egy forgatásról.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonások 16.05 Közelről 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás, Kertészrovat 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló, Meditáció: unitárius egyházi műsor 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Ineteraktív szolgáltató műsor meghívottal. 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Élő népzene (ism.) 9.25 Világjáró 10.00 Tőf-tőf elefánt 10.10 Dunáról fúj a szél 10.15 Gyerekkori könyveink 10.35 A dzsungel könyve 11.05 Zorro (am. sor.) 11.30 Újrakezdés (olasz sor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Térkép 15.40 Szerelmes földrajz 16.15 Gyere egy körrel! 17.10 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 18.00 25. szélességi fok Délre (sor.) 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.00 Újrakezdés (olasz sor.) 21.00 Híradó 21.05 Közbeszéd 21.30 Az autózás legendái 22.00 A Tellier-ház (francia filmdráma, 2008) 23.30 Sport hírek 23.35 Noora (iráni filmdráma, 2003) 1.05 Váltó Extra 1.15 Mahler: I. szimfónia D-dúr 2.25 Híradó (ism.) 2.45 Carlo és vendégei (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek 7.30 Az első órában 8.00 Ormányos család (animációs sorozat) 8.25 Bíz csak Beaverre (am. vígj. sor.) 8.55 Miss Universe Románia 9.00 FIFA 2010, elődöntő (ism.) 10.55 FIFA 2010, stúdió 11.35 Szerelmi bizonyíték (sor.) 12.35 A palota ékköve (koreai sor.) 13.45 FIFA 2010, info 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen ízetes 14.55 Teleshopping 15.35 Együttélés 16.35 FIFA 2010, info 16.55 Kis Dorrit (angol minisor.) 17.55 Én, te, ők 18.10 Sziluetbarát receptek 18.45 A palota ékköve (koreai sor.) 20.00 Hírek 20.45 Sport 21.00 FIFA 2010, info 21.20 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, elődöntő 23.30 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, stúdió 0.00 Hírek 0.15 Alapvető túlélési technikák

VIASAT 3

10.20 Smallville 11.10 Az Elnök (sorozat) 12.00 Kincsek a padlásán (ismétlés) 13.00 Segítség, szülő vagyok! 14.00 A médium (sorozat) 16.00 Gyilkos számok (sorozat) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 19.00 Holdfény (amerikai sorozat) 20.00 Jóbarátok (sorozat) 21.25 Gyilkos számok (am. sorozat) 22.20 Nyomatlanul (am. sorozat) 23.10 Esküdt el-lenségek (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.00 Színészpallóták (olasz sor.) 10.55 Önök kérték! (ism.) Kívánságműsor 11.50 Nappali 13.01 Híradó délben 13.15 Időjárás-jelentés, Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (magyar sor.) 14.35 Hrvatska kronika 15.05 Ecranul nostru 15.35 Kormányváró (ism.) 16.05 Telesport (élő) WTA Tour női tenisztorna Élő közvetítés a Római Tenisakadémiáról 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután 18.45 Elit gimi (olasz drámasorozat) 19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.) 20.30 Híradó este 20.50 Sport hírek 21.00 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság Elődöntő, Németország-Spanyolország 23.40 Az Este - Szerda 0.05 Hírek 0.10 Sport hírek 0.15 Memento

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (sor.) 7.50 Lehet, hogy nem tudtad 8.00 FIFA 2010, stúdió 8.30 A világ városai, 9.00 Utazás párhuzamos világokban 10.00 Hírek, sport 10.20 Tengerparti találkozás 11.50 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, elődöntő 14.30 Zon@ IT 15.00 Együtt Európába 16.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.) 17.00 Párizsi jóbarátok (fr. sor.) 18.00 Euronews 18.15 Lehet, hogy nem tudtad 18.30 A világ városai 19.00 Starhunter 2300 (kanadai sci-fi, 2003) 20.00 Elisa lánya (olasz sorozat) 21.00 Bazár (ism.) 21.30 Az én költségvetésem 22.00 Hírek, sport 23.10 Kívül tágasabb (német-amerikai filmdráma, 2005) 1.20 Mosoly négy keréken 1.55 Texasi krónikák - Laredo utcái (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 BoxBuster: Julio Cesar Chavez Jr. - Lehoulier 15.30 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.05 Információk (live) 20.05 Vakációs játékok 21.30 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE Superstars 23.00 Box-Buster

m2

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel Közéleti műsor Benne: Híradó, Körzeti híradó 10.00 Thomas, a gőzmozdony 10.20 Dogstar, az eb-busz 10.45 Én táncolnék veled 11.00 Közvetítés a parlament üléséről 17.00 Sorstársak 17.25 Bűvölet (olasz sorozat) 18.15 Magyar válogatott 19.10 Épített szépségek 19.40 Bob, a mester (angol rajzfilm sor.) 20.00 Afrika gyöngyszeme (portugál sorozat) 21.00 Híradó este 21.20 Sport hírek 21.25 Afrika gyöngyszeme (port. sor.) 22.20 Stingers (auszt. krimisor.) 23.05 Záróra 23.35 McLeod lányai (ausztrál kaland sor.) 0.15 Elit gimi (olasz drámasorozat) 1.10 Montalbano felügyelő (olasz krimisorozat) 3.05 Ez történt Ma reggel (ism.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés 9.55 Könyvbemutató 10.00 Óvakodj a törpétől (amerikai vígjáték, 1978) (ism.) 12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat, ism.) 13.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés 13.45 Mircea (román filmdráma, 1989) 16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Vámpirok (amerikai akciófilm, 2005) 22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 23.00 Terminátor - Sarah Connor króniká (amerikai sorozat) 0.00 Vámpirok (amerikai akciófilm, 2005) (ism.) 2.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat) 11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 14.00 Ana két arca (sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India (brazil-indiai sorozat)

RTL KLUB

7.00 Autómánia (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli - Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (arg. sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.10 06-91-33-55-33 Hívj! Játsszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő 15.15 A prófécia (francia-svájci kaland sor.) 17.10 A szerelem rabjai (argentín sorozat) 18.25 Mónika - A kibeszélőshow (show-műsor) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar sorozat) Közben: RTL-hírek 22.30 Jackie Chan - Balhé Bronxban (am.-hongk.-kan. akció-víjáték, 1995) Utána: RTL-hírek 0.15 Végzetes vadászat (am.-kan. thriller, 2000) 2.00 Reflektor Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Mihaela Călin és Vlad Ionescu 8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival 10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval 11.15 A nagy átverés francia vígjáték, 1963) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Titkok a paradicsomban (görög sorozat) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó 20.30 Csitt, gyermekem! (kanadai filmdráma, 2007) 22.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.) 23.30 Hősök (amerikai sorozat) 0.30 Egy rémrendes család (amerikai vígjáték sorozat) 1.00 Poker After Dark (ism.)

FILM+

8.05 A 737-es titka (német thriller) 10.00 Televíziós vásárlás 13.00 Asterix és a vikingek (animációs film) 14.20 Ocean's Eleven - Tripla vagy semmi (amerikai-auszál vígjáték) 16.25 Mi kell a nőnek? (amerikai romantikus vígjáték) 18.45 Az emberrablás (amerikai-német filmdráma) 20.25 Száguldó boszú (amerikai akcióf.) 22.10 Erik, a viking (angol vígjáték) 23.55 Szexi járat (amerikai vígjáték)

TV2 TV 2

7.00 Két Testőr 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.20 Teleshop 12.30 Fenyvesvölgyi kalandok (auszt. sor.) 14.25 Kvízió - Telefonos játék 15.55 Szentek kórháza (auszt. sor.) 16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 18.25 Joshi Bharat (talk show) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.) 21.10 Aktív 21.45 Hőhullám (szórakoztató műsor) 22.20 Doktor House (am. sor.) 23.20 Mercy angyalai (am. sor.) 0.20 Szellemekkel suttogó (amerikai sor.) 1.20 Tények Este 1.50 EZO.TV 2.40 Így készült a 14. Kapcsolat Koncert - 2010. június 26. (magyar werkfilm) 3.10 Vigyázó tekintet (am. thriller, 2007) 4.35 Két Testőr (ism.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Testvérek (amerikai sor.) 8.20 Sport Florentínával - sportműsor 8.30 Teleshopping 9.00 A szakértők - talk show (ism.) 10.00 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat) 10.30 Mágikus kaland 12.00 Oz a nagy varázsló 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Született feleségek (amerikai sorozat) 15.00 Egyedül volt (amerikai filmdráma, 1991) 17.00 A szakértők - talk show 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán 20.30 A buborék srác (amerikai vígjáték, 2001) 22.15 Lököttek (vígjátéksor.) 23.15 Leszámolás Denverben (amerikai krimi, 1995) 1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.) 2.00 Lököttek (vígjátéksor.) (ism.)

KANAL D

8.00 Őrült világ (sorozat) 8.15 Házasulandó fiam van 9.30 Ezüstszerelm (ismétlés) 11.30 A sátor 12.30 Hírek 13.15 Orvosok 14.45 Árulás a családban (sorozat) 16.30 Légy az enyém 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Házasulandó fiam van 20.30 Vendéglő nálunk otthon 21.30 1001 éjszaka (sorozat) 23.00 Nautilus (amerikai akciófilm) 1.00 Szenvedélyes történetek (erotikus film)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzárta (ism.) Vitaműsor újságírókkal 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 Sziluett (ism.) 11.05 Panaszkönyv (ism.) 11.30 Riasztás (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.05 Lapzárta (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Különkiadás (ism.) 17.05 Ősök tere 17.30 Paletta 18.00 Híradó - Friss napi információk 18.30 Iskolapéllda 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó Friss napi információk 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 21 22.35 Lapzárta Vitaműsor újságírókkal 23.05 Negyedik (ism.) 23.30 BBC Click A BBC informatikai magazinja 0.05 BBC World Híradó 0.30 Iskolapéllda (ism.)

DISCOVERY

7.00 Motorkerékpár-építő VB - Hart és Hollinger 8.00 Újjáépítők 9.00 Hogyan csinálják? Kalap, tengerfenéken futó kábelek, légi utas-ételek 9.30 Hogyan működik? 10.00 Piszkos munkák 11.00 Amcsi motorok 12.00 Trükkös tesók - Álomjármű 13.00 Túlélés törvényei - Vietnam 14.00 Őtödik sebesség 14.30 Végzetes másodpercek 15.30 Hogyan készült? 17.00 Állítólag... 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 Amerika legőrültebb versenyei 20.00 A túlélés törvényei 21.00 Hogyan készült? 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 A túlélés törvényei 23.30 Halálos fogás - Homárhálszok 0.30 Éljük túl a katasztrófát 1.30 Töréspont - Túzoltóautó 2.30 Végzetes másodpercek 3.00 A túlélés törvényei 4.00 Amerika legőrültebb versenyei

HALLMARK

10.00 Foyle háborúja (angol sorozat) 12.00 Amy-nek ítélve (amerikai sorozat) 13.00 Őrangyal (am. sorozat) 14.00 Nash Bridges (amerikai sorozat) 15.00 Foyle háborúja (angol sorozat) 17.00 Lángoló szívek (amerikai rom. dráma, 2008) 19.00 Amy-nek ítélve (amerikai sorozat) 20.00 Nash Bridges (am. sorozat) 21.00 Őrangyal (amerikai sorozat) 22.00 A médium (sorozat) 2.00 Gyilkos állapot (kan.-am. film)

Július 6., kedd

Az év 28. hete és 187. napja, hátravan 178 nap

Ma Csaba nevű olvasóinkat köszöntjük. A Csaba régi magyar személynév. Valószínűleg török eredetű, és a jelentése: ajándék. Holnap Apollónia napja van.

– Nézzétek, milyen szépen mosolyog! Hát nem édes?
– De a fiad nem is mosolyog – mondja az egyik barátja.
– Én nem a kölyökről, hanem a nővéréről beszéltem.

Recept

Angol csirkesaláta

Hozzávalók: két csirkemell, 1 db fejes saláta, 1 dl tejszín, egy kisebb toрма, 1 evőkanál paradicsompüré, fél narancs leve, 3 cl konyak, 1 db tojásból készített majonéz, 4 db keménytojás, só, fehérbors, a díszítéshez paradicsom- és narancsszeletek.

Elkészítés: A csirkemelleket sós vízben (vagy húslevesben) puhára főzzük, bórét leszedjük, kicsontozzuk, apróra vágjuk. A majonézt elkeverjük a lereszelt tormával, a paradicsompürével, a konyakkal és a tejszínnel, sózzuk, borsozzuk. A salátát megtisztítjuk, a leveleket tálra rendezzük, ráhalmozzuk a kihűlt húst, leöntjük a majonézzel. Elrendezzük rajta a felkarikázott tojást, végül paradicsom- és narancsszeletekkel díszítjük.

Évfordulók

- 1916-ban David Lloyd George-ot kinevezték Nagy-Britannia hadügy-miniszterévé.
- 1939-ben Kárpátalján megszűnt a katonai közigazgatás, hatályba lépett a polgári közigazgatásra vonatkozó rendelet.
- 1941-ben a jugoszláv hegyekben kezdetét vette a Tito vezette partizánfelkelés.
- 1951-ben: első színes televízióadás az Egyesült Államokban.
- 1969-ben Kanadában a francia nyelvet az angollal egyenjogúnak ismerik el.

Vicc

Friss apa, miközben barátjaival a kórházban az újszülött gyereket nézi:

Gondolatjel

Visky István rovata

A realizmus a csodákban való hitel kezdődik. A legtöbb ember realitásnak, a józan ész logikáján állónak vallja magát. Éppen ezért elutasítja a csodákat. Pedig ez nem túl bölcs dolog, mert ha akarja az ember, ha nem, történekmek az életében megmagyarázhatatlan dolgok, csodák. A csodákat elfogadó ember ilyenkor örömmel állapítja meg, hogy csoda történt, a racionális ember viszont azt mondja, hogy nem, ilyen nem létezik. Tagad. Csakhogy a tények makacs dolgok, ezért a racionális ember kénytelen megállapítani, hogy „nem tudom”. Nem minden dolog, történekmek az életében megmagyarázhatatlan dolgok, csodák, de minden csoda olyan dolog, amit nem tudunk. Hinni jobb, mint nem tudni.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Szerelmi téren rendkívül érzelmes. Különösen, ha tudja, hogy választotta meg élete párját, nagyon szentimentális tud lenni.

BÍKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bak-jegybe ér a Hold. Rengeg energiája lesz és hatalmas lendülettel lát feladataihoz. Szerelméhez mindenkor hű tud maradni.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Ízületi panaszai lehetnek, amit meg kell előznie. Ha feszültségek adódnak, próbálja meg pozitív módon levezetni azokat.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A Föld naptárvolban jár, nagy változás következhet be az életében. Fülíg szerelmes lesz. Szent Jakab havában ne mondjon nemet a boldogságra!

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Júliusban mozgalmas napok várnak Önre. Ha külföldre utazik, bátyázza körbe magát biztosításokkal.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Eluralkodik a vakációs hangulat és ez nem csak pillanatnyi fellángolás lesz. A nyár lehetőségét kínál ahhoz, hogy felfedezzen egy új világot.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Egyre több álszent van a környezetében. Ne vegyen minden ígéretre mérget. Velük szemben nem kötelező az őszinteség.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A szerelemben csak a testét adja, miközben szeretője a lelkére is vágyik. Vágyainak kielését jelenleg fontosabbnak tartja, minthogy elkötelezze magát.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A legmelegebb hónapban nehéz lesz vakmerő és kalandvágyó természetét kordában tartani. A Jupiter segíteni fogja testi-lelki feltöltődését, s így a vakáció után ismét a tettek mezejére léphet.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

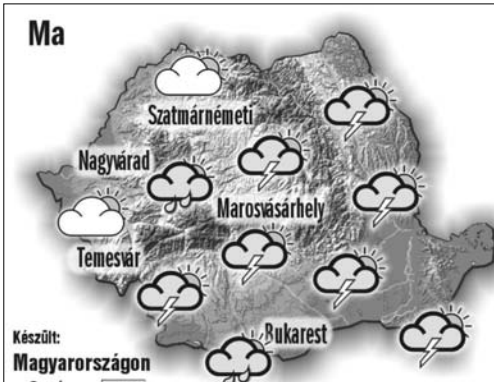
Ma jól megy a kommunikáció, jobban ki tudja fejezni önmagát, mint máskor. Ezáltal előnyökhez is jut. Rátalál valamire, amiben nagy örömet lel.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Állandóan töpreng, gondolkodik, hogy hogyan tehetné jobbá, színesebbé mindennapjait. Most pedig kikapcsolódásra, lazításra, nyaralásra lenne szüksége.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Különösen kritikus szemmel ítéli meg a környezetében történeteket. Ötleit is alaposan kielemezi, mielőtt a tettek mezejére lép.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A többször erősen felhős ég mellett több-kevesebb napsütés is várható. Nyugaton néhol, másutt több helyen várható eső, zápor, zivatar. Az élénk északnyugati szél zivatarok környezetében viharossá is fokozódhat.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	28°C	16°C
Brassó	20°C	12°C
Bukarest	25°C	16°C
Csiksztereda	20°C	12°C
Kolozsvár	23°C	15°C
Marosvásárhely	23°C	15°C
Nagyvárád	28°C	16°C
Szatmárnémeti	27°C	16°C
Temesvár	28°C	16°C

Közösségi oldal

Horváth István

***	BECÉZETT ETELKA	OLAJOS MAGVŰ NÖVÉNY	LASSAN MEGSZŰNŐ	AKADÉKOS SZAVA	ELIZABETH BECENEVE	ZÁSZLÓALJ (RÓV.)	SZÁJÁT NYITÓGATJA	ADAM PARJA	MANZÁRD NYILÁSZÁRÓJA
SZÁRMAZTAT									
JANUÁR-BAN UDUL						ROMAI KÖSZÖNÉS			
GORIOT... (BALZAC)				JEGYZÉKBE VESZ		FÖLDBŐL ELŐVESZ			
***	RÉGI NAPTÁR			ELÉM HELYEZ				ÖSSZESEN (RÓV.)	
	EMAILCÍM RÉSZE							KÓBOR HINDU PAP	
NEKIFOG, NEKILÁT					TÜZELŐ				
AZ URÁN VEGYJELE		CŐLÖPÖT ÁLLÍT			KALÁSZOS NÖVÉNY		... OVO; ELEVE		
		FEMININ					ATTÓL FOGVA		
ÉTELÉZESÍTŐ-MÁRKA						OKLEVELES (RÓV.)			
						SZAKADT RÁFI!			
BENT ODAONT!			ERNYEDT KÖZÖNY						
			FONTOS VITAMIN						
A REJT-VÉNY MEGFEJTÉSE									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Urak lennének az „uruk”

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Uruguay 60, Hollandia pedig 32 év után juthat ismét döntőbe labdarúgó-világbajnokságon, miután a két ország válogatottja egymással találkozik a dél-afrikai torna ma este 21.30-kor kezdődő első elődöntőjében.

Tabarez gondjai

A legjobb nyolc között, Uruguay 120 perces, drámai csatában, büntetőrúgásokkal búcsúztatta Afrika utolsó képviselőjét, Ghánát. A sikernek komoly ára volt, hiszen az „uruk” elvesztették gólszákjukat, a szándékos kezezés miatt piros lapot kapott Luis Suarez. Oscar Tabarez szövetségi kapitánynak azonban nemcsak a jobbal-lal egyaránt veszélyes csatár pótlása okoz komoly fejtörést, hanem további alapemberek hiánya is. Jorge Fucile hávéd két sárgalap miatt marad távol, a középpályás Nicolas Lodeiro pedig lábfejsérülés miatt. Diego Lugano csapatkapitány játéka térsérülés miatt kérdéses.

A kezdő tizenegy tehát a következő lehet: Fernando Muslera – Maximiliano Pereira, Diego Lugano, Diego Godin, Mauricio Victorino – Diego Perez, Egidio Arevalo, Edinson

Oscar Tabarez, Uruguay edzője

Cavani – Alvaro Fernandez, Sebastian Abreu, Diego Forlán.

„Nagyon nehéz mérkőzésre számítok. Régóta nem kaptak ki és kiváló játékosok alkotják a holland csapatot. Riválisunk kezdi a mérkőzést favoritként, így a feladatunk nehéz lesz, de nem lehetetlen” – mondta Tabarez.

Egy kis történelem – 1.

Az első (1930) és negyedik (1950) világbajnokságon győztes dél-amerikai gárda már rég nem számít futballnagyhatalomnak, hiszen 1970 óta nem jutott a legjobb négy közé a vb-ken.

Bert Van Marwijk, a hollandok trénera

Van Marwijk is gondterhelt

Az Oranje 1998 után először jutott világbajnoki elődöntőbe, miután visszavágott Braziliának a 12 évvel ezelőtt elvesztett büntetőpárbajért. Dél-amerikai kollégájához hasonlóan Bert Van Marwijknak sincs könnyű dolga, hiszen változtatnia kell védelmén, miután a jobb oldali védő Gregory van der Wiel és a védekező középpályás Nigel de Jong is egyfordulós eltűnését üli. Az orvosok keményen dolgoznak a kisebb sérüléssel bajlódó Joris Mathijsenen és Robin van Persie csatáron, így azok minden biznnyal pályára léphetnek a fokvárosi Green Point Stadiumban.

A várható holland kezdőcsapat: Maarten Stekelenburg – Khalid Boulahrouz, John Heitinga, Joris Mathijsen, Giovanni van

Kassai Viktor vezeti a német–spanyol meccset

Kassai Viktor vezeti holnapi Németország–Spanyolország elődöntőt a dél-afrikai labdarúgó-világbajnokságon. A magyar szövetség honlapja szerint a nemzetközi szövetség (FIFA) játékvezető bizottsága hétfőn jelölte ki a vb két elődöntőjének bíróit, s ez alapján szerdán Kassai, valamint két segítője, Erős Gábor és Vámos Tibor dirigálja a német–spanyol találkozót. A mai, Hollandia–Uruguay mérkőzést az üzveg Ravshan Irmatov vezeti.

Szakmai szemmel – Muzsnay Zsolt

„A világbajnokságban játékban maradt négy csapat annyira erős, hogy bármelyiket is párosítanánk egymással, összecsapásuk döntővel is felérne” – előlegezte meg lapunknak a mai Hollandia–Uruguay, illetve a holnapi Németország–Spanyolország-elődöntő színvonalát Muzsnay Zsolt. Az egykori válogatott labdarúgó – aki jelenleg a hegyközpályai Bioland edzője – szerint Uruguay némiképp kilóg a sorból, ám „robosztus csapat”,

amely méltán került a legjobb négy közé. „Uruguaynak eddig sikerült meg-

mentenie Dél-Amerika becsületét, ám az igen szervesen játszó hollandok ellen nem adok nekik esélyt” – jósolta a szakember. Muzsnay Zsolt a második elődöntőben német győzelemre számít. „Joachim Löwnek sikerült egy hiteletlenül összeforrt csapatot kovácsolnia fiatal tanítványaiból. Ehhez hasonló kerete 1990-ben volt utoljára Németországnak. Akkor világbajnokságot nyertek, és így lesz ez most is” – mondta az edző.

Véget ért a Federer-korszak?

Tenisz

T. J. L.

▶ Az idei wimbledoni nyílt teniszbajnokság, azaz az év harmadik Grand Slam-tornája változtatott a világrangsoron. A nyolcadik GS-sikerét elért Rafael Nadal megerősítette vezető pozícióját, a spanyol most 10745 ponttal áll a hagyományos világranglista élén. A negyeddöntőben kiesett Roger Federer egy helyet rontott, a hatszoros wimbledoni győztes 6885 ATP-pontja ugyanis csak a harmadik helyhez elegendő. A svájci kiválóság utoljára 2003. no-

vember 10-én volt a mostanival megegyező helyen. Most a szerb Novak Djokovic a második, 6905 ponttal. Őt helyet javított korábbi helyezésén a meglepő cseh döntős, Tomas Berdych, aki jelenleg 3845 ponttal a nyolcadik. Az idei füves pályás GS-viadalon a legjobb nyolc közé jutott tajvani Lu Jen-Hszün 42. helyet javítva a 40., a Hănescu búcsúztató német Daniel Brands pedig 32. pozícióval előrébb a 66. A legjobban helyezett román továbbra is Victor Hănescu (1070p), aki egy helyet javítva a 37. Balázs Attila legjobb magyariként a 224.

A hölgyeknél a Wimbledonban döntős orosz Vera Zvonarjova 12. helyet javított, s jelenleg a 9., 3965 WTA-ponttal. A selejtezőből a legjobb 32-ig jutott magyar Arn Gréta (621p) 136-ról a 109. pozícióba ugrott előre, de még így is a 49. Szávay Ágnes (1190p) és a 72. Czink Melinda (947p) mögött áll. Három fiatal román is tagja a legjobb százának, Alexandra Dulgheru (1945p) a 30., Sorana Cârstea (988p) a 69., Gallovița Edina (806p) pedig a 83.

A wimbledoni viadalon címet védő amerikai Serena Williams (8475p) növelte előnyét vetélytársaival szemben,

de most már nem nővére, Venus (5606p) üldözi, hanem a szerb Jelena Jankovic (5900p) és a dán Caroline Wozniacki (5630p). A Wimbledonban pályafutásuk legjobb eredményeit érték közül a bolgár Cvetana Pironkova 47, az észt Kaia Kanepi 42, a cseh Petra Kvitová pedig 33. helyet javított, s mind tagjai a legjobb 40 mezőnyének.

Ezen a héten két, egyformán 220 ezer dolláros salakpályás WTA-tornát rendeznek Budapesten, illetve a svédországi Bastadban. A magyar fővárosban Szávay Ágnes címvédőként, 7. kiemeltként indul, első ellenfe-

le a horvát Jelena Kostanic-Tosic. Arn Gréta a fehér-orosz Darja Kusztova, Babos Tímea pedig a svájci Bacsinzky Tímea ellen kezd. Kettes számú favoritként Alexandra Dulgheru a cseh Sandra Zahlavovával kezd, Raluca Olaru pedig a spanyol Anabel Medina Garrigues (4.) ellen.

Az egyetlen férfi torna a newporti, ahol fűvön játszanak, 442 ezer dollárért. A hétvégén a Davis-kupa Világcsoportjában rendezik meg a negyeddöntőket: Franciaország–Spanyolország, Oroszország–Argentína, Horvátország–Szerbia, Chile–Csehország. ◀

Röviden

A Sahtyoré a Szuperkupa is

Gálázott az ukrán bajnok Sahtyor Donyeck, miután a Szuperkupa döntőjében 7-1-re nyert a Tavrija Szimferopol ellen. Mircea Lucescu csapatának góljait Gladki (2), Jadson, Willian, Adriano (2) és Rat szerezte, az ellenfél tiszteletgólját pedig Feszcsuk.

Készülnek a vásárhelyiek

A bolgár Levszki Szófia után magyar bajnoki bronzérmes Győrrel találkozott ausztriai edzőtáborozásán a Marosvásárhelyi MSK. A labdarúgó Liga I újonca 3-1-re nyert, góljait Onicaș, Astafei és Bițiș (11 m) szerezte. A vásárhelyiek az első félédben Ramos – Miclăuș, Moldovan, Bălău, Topic – Sfârlea, Dan, Onicaș, Roman – Stere – Vancea összeállításban szerepeltek, szünet után Cr. Pop, Salva, Orozco, Tărnăvean, Carlos, Stângă, Bițiș, Astafei és Edu is játéklehetőséget kapott.

Nagytakarítás a Dinamónál

Ioan Andone, a Dinamo labdarúgócsapatának edzője kész lemondani a jelenleg 28 játékost számláló keret több tagjáról is. Bár hivatalosan még nem közölték semmit, a kiszivárgott hírek szerint Blagoja Todorovskiról, Hristu Chiacuról, Silviu Izvoranuról, Laurențiu Rusról és Claudiu Niculescuról van szó. Utóbbi állítólag Kolozsvárra, az újonc U-hoz tart.

Kész a műsor a Soproni Ligában

A Magyar Labdarúgó Szövetségen tegnap elkészítették a Soproni Liga első három fordulójának menetrendjét. A július 30-i nyitómérkőzésen a Ferencváros a Paksi FC-t fogadja, ugyanabban a fordulóban Debreceni VSC–Lombard FC Pápa-, MTK Budapest–Kecskeméti TE-, Vasas–Budapest Honvéd-, BFC Siófok–Videoton FC-, Zalaegerszeg TE FC–Kaposvári Rákóczi FC- és Újpest FC–Győri ETO FC-találkozókra kerül sor, a Szolnoki MÁV–Szombathelyi Haladás-találkozót máris szeptember 5-ére halasztották, mivel a vendégek a német Werder Brement fogadják barátságos mérkőzésen.

Dijösszevonás

A jövőben a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) és a France Football közösen díjazza az év legjobb játékosát az Aranylabdával. A FIFA-Aranylabdát először 2011. január 10-én, Zürichben adják át tinnepélyes keretek között. Eddig a FIFA – 1991 óta – külön díjazta az év legjobbját az Év Játékosdíjjal, míg a francia szakmagazin 1956 óta ítélte oda az Aranylabdát.